

MŪSU PASTOGĖ

AUSTRALIAN-LITHUANIAN WEEKLY—"OUR HAVEN"

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SAVAITRAŠTIS

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a news paper.

LEIDŽIA: AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA.

Redaktorius: Julius Veteikis. Redakcijos adresas: 24 Lovoni St., Cabramatta, N.S.W. Tel.: UB 3680.

PRENUMERATA
Ištiesiems metams—
\$ 3.0.0.
Pusei metų—\$ 1.10.0
Trims mėnesiams
\$ 1.0.0.
Atskiras nr. — 1/6.
N. Zelandijoje ir
Anglijoje kainu ta
pat. Kituose kraš-
tuose — \$ 4.0.0 me-
tams.

SKELBIMAI
1 colis per viena
skiltį—10/-
Skelbimų kaina vie-
nai teksto eilutei ar-
ba jos vietai—1/6.
Nuolatiniams skel-
bimams teikiama
nuolaida.
Už skelbimų turinį
neatsakoma.

PRENUMERATA ADRESUOJAMA:
Box 4558, G.P.O. Sydney, N.S.W.
Administracijos tel. YX 9062

Nr. 49 (555). Vienuoliktieji metai.

SYDNEJUS, 1959 m. gruodžio 4 d.

IŠ KRAŠTO VALDYBOS POSĖDŽIO

"MŪSŲ PASTOGĖS" REIKALAI

Š.m. lapkričio 29 d. ALB-nės Krašto Valdybos posėdyje, be visos eilės kitų klausimų, buvo dar svarstyta ir "Mūsų Pastogės" reikalai.

Valdyba išsamiai apsvairstė su laikraščio spausdinimu ir jo siuntinėjimu susijusias išlaidas, kurios paskutiniaisiais metais yra žymiai pakilusios. Taigi šia proga atkreipiamas Australijos Liet. Bendruomenės dėmesys į tą aplinkybę, kad šiuo metu "Mūsų Pastogės" leidimo išlaidos yra beveik padvigubėjusios nuo to laiko, kai ji buvo pradėta, nustatant metinę 3 svarų prenumeratą. Kadangi dirbančiųjų uždarbiai nuo to laiko taip pat yra gerokai pakilę, tai, atrodo, būtų visai logiška, kad ir bendruomenės savivaldašio prenumeratos kaina pakiltų, ką ir daro vietinė australų spauda, taikydamosi prie uždarbių ir išlaidų didėjimo skalės. Ypač ir tuo atžvilgiu būtų natūralus ir suprantamas "Mūsų Pastogės" prenumeratos kėlimas, kadangi laikraštis iš 4 psl. yra pavirtęs į 6 tokio pat dydžio puslapius, o artimoje ateityje manomas leisti net 8 psl.

Tačiau Krašto Valdyba, suprasdama savosios spaudos svarbą lietuvių kultūriniam reikšimui ir lituanistiniam mūsojo jaunimo auklėjimui bei tvirtai tikėdama savo bendruomenės nariais, kurie laiku, specialiai neraginti ir iš kalno apsimokės savo prenumeratą, ateinančioms metams dar pakelia tai patį 3 svarų metinės prenumeratos mokestį visiems tiems, kurie savo pareigą atliks vienu kartu, kitaip sakant — laikraštį užsakinės ne trumpiems perėjams, bet visiems metams iš karto. Pusei gi metų prenumerata 1960 metais kaštus 1 sv. 15 šil. o ketvirčiui — 1 svaras. Dalinių (ne metinių) prenumeratų neįmąsus pakėlimas siejamas su iš to susidaranciomis išlaidomis, nes reikia išsiųsti pinigų gavimo kvitai, daryti dažnesni įrašai ir t.t., kas pareikalauja ir daugiau laiko, ir daugiau išlaidų. Paskiras laikraščio numeris ateinančiais metais kaštus 1/9.

Svarstant šį reikalą, su apgalvestavimu buvo pastebėta, kad nemažas skaičius "Mūsų Pastogės" skaitytojų vis dar neįsimašina pagrindinio laikraščio skaitytojų dėsnio, jog prenumerata apsimokama iš anksto. Suprantama, būna atsitikimų kad vienas ar kitas skaitytojas pakliūva į sunkumų dėl nedarbo, ligos ar

kitų priežasčių, tai tuo atveju parašomas administracijai laišku, prašant palaukti prenumeratos pinigų. Normaliais gi atvejais, pagal viso pasaulio spaudos tradiciją, prenumerata apsimokama iš anksto. Jei kas to nepadarė, tai administracija vėliau turi siuntinėti raginimus, priminimus, kas pareikalauja naujų išlaidų ir be-reikalingo darbo. Nusistatyta, kad ateityje administracija bus žymiai kietesnė šiuo atžvilgiu, ir ilgesnį laiką neatsiteisusiems savo skolos, laikraštis bus sustabdytas, nes Krašto Valdyba yra nuomonės, kad laikraštis šiuo metu yra toks pigus, kurio prenumeratos mokestis neapsunkina nei vieno skaitytojo.

Ta pačia proga pasidžiaugta, kad gana gausūs skaitytojai, įvertindami Krašto Valdybos, kaip laikraščio leidėjo, nuosirdžias pastangas, prie prenumeratos sumų dar pridėdai ir savąją auką. Jiems reikiama nuosirdus dėkingumas. Nusistatyta, kad ateityje tie skaitytojai, kurie "M.P." prenumeratą siųsdami padidins ją iki 5 ar daugiau svarų metams, bus skaitomi savaitraščio garbės nariais. Valdyba tikisi, kad gausenės skaitytojų aukos įgalins ją laikraštį didinti ir tobulinti.

DĖL AUSTRALIJOS LIETUVIO MOKESCIO

Krašto Valdyba skelbia Bendruomenės žinią, kad Krašto Garbės Teismas yra galutinai išaiškinęs rinkimo į bendruomenės organus teisę ryšium su Australijos lietuvių mokesčio prievole. Krašto Valdyba užklausk Garbės Teismą: Ar nedirbantys Bendruomenės narys (jam pagal Statutą Australijos lietuvių mokeskis nereikia mokėti) turi teisę rinkti ar būti renkamu į bendruomenės organus?

Garbės Teismas nutarė: Nedarbantis ALB-nės narys gali rinkti ir būti renkamu į Bendruomenės organus, nes jam Australijos lietuvių mokeskis nėra privalomas.

KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS ADELAIDĖJ

Krašto Valdyba savo posėdyje galutinai nustatė, kad sekančioji Krašto Tarybos paprastoji sesija suvažiavus 1960 m. gruodžio 28, 29 ir 30 dienomis Adelaidėje. Parengiamieji darbai jau pradėti. Manoma, kad suvažiavimas bus suderintas su Adelaidės apylinkės Valdybos rengiamomis tuo pačiu laiku Meno Dienomis.

M.P.I.

BALTŲ TARYBA POSĖDŽIAVO

KARO LIEKANOS TURI BŪTI LIKVIDUOTOS IR PRIE BALTIJOS JŪROS

Š.m. lapkričio 16 d. Baltų Taryba buvo susirinkusi posėdyje Reutlingene. Šį kartą pirmininkavo VLIKo Vykd. Tarybos pirmininkas J. Glemža. Iš lietuvių pusės dar dalyvavo Dr. P. Karvelis, iš latvių min. R. Liepiņš ir mag. A. Šilde, iš estų pulk. L. Jakobson ir G. Bušman.

Buvo apsvairstyta bendra Europos politikos raida, išryškinant veiksmus, kurie liečia ar galėtų liesti Pabaltijo tautas. Ryšium su Chruščiovo mestu obalsu likviduoti pereinamojo karo liekanas Europoje, nusistatyta iš naujo kreip-

tis į Vakarų valstybes, kad jos iš savo pusės keltų ir palaikytų reikalavimą likviduoti karo liekanas Pabaltijo erdvėje — sovietinė okupaciją Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Nutarta tuo klausimu įteikti naują memorandumą Fed. Vokietijai vyriausybei Bononoje, kuri bus atstovaujama būsimoje Vakarų viršūnių konferencijoje Paryžiuje. Pabaltijo tautų atstovai siekia, kad nė vienoje reikšmingesnėje būsimoje konferencijoje nebūtų apleista Pabaltijo klausimas.

NATO PRIEŠ TIRONIJĄ RYTŲ EUROPOJE

Kaip jau pranešta, Vašingtone įvyko NATO valstybių (jų yra 16) parlamentary konferencija. Džiugu pranešti, kad joje vienbalsiai buvo priimta eilė rezoliucijų, kuriose netik pabrėžiamas pasiryžimas stiprinti sąjungines pajėgas, netik atmetamas bet koks siūlymas, kuris galėtų apriboti Vakarų Berlyno laisvę, bet aiškiai pasisakoma ir prieš bet kurios rūšies tironiją Rytų Europoje. Tasai nutarimas yra reikšmingas tuo, kad NATO (šiaurės Atlanto gynybos organizacija) šiuo metu yra vienintelė pajėga pasaulyje, kuri sėkmingai gali atmušti kiekvieną pasikėsinimą iš Rytų ir su kuria turi skaitytis visos sovietinis-komunistinis pasaulis.

Be to pavertusių tautų atstovai laisvajame pasaulyje nesėdėjo rankas sudėję. Neminint ankstesnių žygių, kaip tik NATO kon-

ferencijos metu, pvz., PET (Pavertusių Europos Tautų) Seimas savo memorandumu Vašingtone konferencijos dalyvius įspėjo dėl plačiai Vakaruose sklaidžiamos iliuzijos apie Sovietų Sąjungoje ir jos pavertuosiuose kraštuose vykstančią liberalėjimo evoliuciją. Memorandumas pabrėžia, kad tam tikras atlydis sovietinėje sistemoje buvo pasirodęs dėl Kremliuje vykusios vidaus kovos dėl valdžios. Tą kovą Chruščiovui laimėjus, padėtis nusistovėja ir pamažu grįžta į stalinines vėžes. Tada žymu visose gyvenimo srityse.

Kolektivizacija intensyvinama. Per praėjusius 6 metus sukollektyvintas plotas Albanijoje nuo 10,2% pakilo iki 72,8%, Bulgarijoje nuo 51% pakilo iki 92%, Čekoslovakijoje nuo 44% iki 62%, Rumunijoje nuo 10,2% iki 60%, Vengrijoje dėl 1956 m. sukilimo nuo 20,6

% buvo nukritęs iki 8,5%, bet šiuo metu jau vėl pakilusi iki 33,6%, Baltijos valstybėse jau pasiekusi bemaž visą 100%. Net Lenkijoje kolektyvizacija varoma pirmyn.

Per pastaruosius 12 metų Sov. Sąjunga iš Centro ir Rytų Europos yra iščiulpusi gėrybių apie už 25 milijardus dol. Ir Chruščiovas tuo atžvilgiu niekuo nesiskiria nuo Stalino.

Kultūrinis prievartavimas taip pat pat nē kiek neatlyžęs.

Kadangi, tačiau, ūkinis, politinis ir kultūrinis sovietų kolonijalizmas Centro ir Rytų Europoje yra išsiskę nepalaužiamą pasipriešinimą, tai Chruščiovui reikia laiko tam pasipriešinimui palaukti. Dėl to Sov. Sąjunga ir siūlo koegzistenciją Vakarams, nes tatau žlugdytų pavertusių tautų atsparumą ir įgalintų sovietinę sistemą atkakliau ir sistematiniau naudoti savas "pacifikacijos" priemones tuose kraštuose, pabrėžiama memorandumu.

Toji Vašingtone konferencija mums buvo naudinga tuo, kad joje ryšium su Berlyno ir Vokietijos klausimais diskutuojose bei rezoliucijose iškilo ir įsakiškai buvo pabrėžtas tautų apsisprendimo klausimas, primenant ir Rytų Europą.

VOKIETIJOS SOCIALDEMOKRATAI NUOSAİKŪS

Vokietijos Socialdemokratų Kongresas pasisakė už tautų apsisprendimo teisę

Vokietijos socialdemokratų nepaprastą suvažiavimą Bad Godesberge lapkričio 13-15 dienomis tai partijai turės istorinės reikšmės, nes sesijos metu buvo priimta naujoji partijos programa, kuri keliais svarbiais klausimais reiškia posūkį. Atsisakoma kai kurių marksistinių tezių, kurios gyvenime pasirodė pasenusios ir be to, sovietinės praktikos buvo sukompromituotos. Atsisakoma suvalstybinimo, siekiant valstybės ūkį kontroliuoti kitomis tinkamomis priemonėmis. Pasisakoma už krašto gynybos reikalingumą, už toleranciją tikybų ir bažnyčių atžvilgiu, skaitant, kad žmogus į socializmą gali ateiti ir iš marksistinio, ir iš humanistinio ir iš krikščioniško lagerio. Naujosios programos tendencija: būti nebe vien darbininkų partija, bet plačių liaudies sluoksnių partija. (Panašūs socialdemokratų posūkiai pastebimi ir Austrijoje, Olandijoje, Skandinavijoje ir kitur). Įsakiama pabrėžiami socialiniai reikalai.

Suvažiavime dalyvavo ir eilė užsienio svečių. Sveikindamas suvažiavimo dalyvius, W. von Knoeringer SPD centro valdybos vadovu, susirinkusiems plojant, viešai pasveikino ir Rytų Europos egziliinių partijų atstovus, jų tarpe LS DP egziliuje atstovą J. Glemžą.

Suvažiavimo eigoje ne kartą buvo paliestas ir tautų apsisprendimo teisės klausimas. Pvz., Berlyno vyr. burmistras W. Brandt savo kalboje pakartotinai pabrėžė tautų apsisprendimo teisės dėsnį. Jis pareiškė, jei kitose pasaulio dalyse atsisakoma kolonializmo, tautų apsisprendimo teisė turi būti įgyvendinta ir Europoje. Iš kitos pusės, socialdemokratai nenorį konkuruoti su tomis vokiečių partijomis, kurios Karaliaučiaus ir Breslavo vardus blogam panaudoja vidaus politikos kovoje. Ir paties partijos vado E. Ollenhauerio pagrindinėje kalboje griežtai pasisakytą prie bet koki kolonializmą, suteikiant visoms tautomis teisę apsispręsti.

Tautų apsisprendimo teisės dėsnis buvo aiškiai išdėstytas jau ir partijos vadovybės patiekta me-

programos projekte. To punkto tekstas suvažiavimo dar buvo praplėstas ir priimtas tokioje redakcijoje:

"Tarptautiniai arbitražo teismai, taikinimo sutartys, visų tautų apsisprendimo ir lygių teisių dėsnis, valstybių teritorijos neliečiamumas, nesikišimas į kitų tautų vidaus reikalus — visa tai turi užtikrinti taiką, kurią turi garantuoti pasaulio organizacija."

Tame pačiame skyriuje (kuris užvardintas: "Tarptautinė bendruomenė"), pasisakoma už tai, kad Jungtinės Tautos pasidarytų višutinė pasaulio organizacija, kurios dėsniai būtų visiems privalomi. Tautinių grupių teisė, priitaikyta Jungtinių Tautų paskelbtoms žmogaus teisių dėsniams, yra būtina. Suvažiavimas papildė tą programos punktą dar tokiu reikalavimu: Visiems žmonėms turi būti suteikta teisė į tėviškę, į savo tautines savybes, į kalbą ir kultūrą.

Dar tenka pastebėti, kad suvažiavimas griežtai atsisakė nuo visų tendencijų, kurias būtų buvę galima aiškinti kaip komunistinę įtaką. Pati programa priimta ne paprasta balsų dauguma. Tai rodo, kad nuosaukių linija partijoje palaikė viršų prieš visus kai kur ir kai kada pasireiškusių nukrypimus į radikalizmą. E.I.

IR JUNGTINĖS VALSTYBĖS IMPORTUOS ŠIAULIŲ DVIRAČIUS

Šiomis dienomis šiauliuose pradama rengti tūkstanties dviračių siunta į Jungtines Valstybes. Tai pirmas Jungtinių Valstybių importas iš tos įmonės, (Nežinoma, kokia firma importuoja).

Šiauliuose gaminami dviračiai yra "junior" tipo, rusiškai vadinami "Orionok" (ereliukas, ber-niukas) ir "Lastočka" (kregždutė, mergaitėms). Fabrikas yra Tilžės gatvėje, maždaug kur geležinkelis susikerta su plentu Gelmės link. Šiuo metu fabrikas įsirengia skyrių, kuriame gamins motorinius dviračiams (motopėdams).

KELIOS AKTUALIJOS

KASSEMŲ POPULIARUMAS KRITĖS

Irako komunistai ir sustiprėję nacionalistai bando savo jėgas. Ir šioje kovoje turės paaiškėti, kas kontroliuos šią politiška suskaldytą tyrumų respubliką.

Komunistai turi svarbias pozicijas vyriausybėje, bet jie neteko populiarumo krašte.

Nacionalistų populiarumas žymiai sustiprėjęs. Jie esą tiek pajėgūs, jog lengvai gali nušluoti komunistus.

Kritęs Kassemos populiarumas ir prestižas Irake ir kitose arabų valstybėse. Stebėtojai teigia, jog mažiausiai aštuoni iš dešimties irakiečių yra prieš vyriausybę dėl politinių ir ekonominių priežasčių.

Kai kurie stebėtojai teigia, kad Irake esą mažiau kaip 10,000 komunistų iš beveik septynių milijonų gyventojų.

Informuoti sluoksniai praneša, kad nacionalistai neseniai suorganizavo centro komitetą paremti prieškomunistinę vyriausybę. Jie taipgi sudarė pagrindinio vienetus kovoti prieš raudonuosius. Nacionalistai gauna ginklų iš Kuveito ir Sirijos.

Kasemas, sužeistas pasikėsinimo metu, jau apleidęs ligoninę. Komunistams ir nacionalistams grumiantis dėl valdžios, Kasemas vargiai galės tęsti taip vadinamą neutralumo politiką.

KOMUNISTAI STIPRINA SAVO POZICIJAS KUBOJE

Pasitraukimas majoro Hubert Matos, karinio Camaguey provincijos vado, sukėlė revoliucinėje armijoje skilimą. Matos rezignavo iš armijos posto, protestuodamas prieš padidėjusią komunistų įtaką.

Fidel Castro pašalino visas klūdas, kai jis pakėlė savo brolių Raúlą, 28 metų, į naują ginkluotųjų dalinių ministerio postą, ir prane-

sė įsteigęs "liaudies" miliciją.

Komunistai per kelis paskutinius mėnesius spaudė Fidel Castro sudaryti liaudies armiją.

Liaudies milicijos užuomazginiai daliniai jau žygiavo gegužės parade Havanoje. Raulas Castro taipgi palaikė planą ir pritarė pasirodymui.

Fidel Castro, grįžęs iš vizito Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Pietų Amerikoje, vetavo liaudies miliciją. Bet ir vėl pradėtos lavinti darbininkų brigados, kurios sekė kaimiečių lavinimą.

Dabar diktatorius Fidel Castro pranešė, jog bus plačiai mobilizuojami darbininkai ir kaimiečiai — sudaroma "liaudies" milicija.

Castro davė didelį žingsnį į kairiąją, paskirdamas Raulą į ministrų kabinetą, pavesdamas darbo ministeriją majorui Augusto Martinez'ui ir areštuodamas Matos ir devyniolika jo karininkų.

Kuboje didėja pavojus prieškomunistiniam frontui. Prieškomunistiniai laikraščiai smelžiami ir grasinami. Ypač komunistų yra puolami laikraščiai: "Diario de la Marine" ir "Avance".

Castro naudoja televiziją, radiją ir minių koncentravimą "perauklėti" ir įkalti naujų idėjų Kubos gyventojams — perplauka smegenis.

STATO CIVILINĖ

Prie Gedimino ir Sierakauskio gatvių sankryžos Vilniuje rengiasi statyti pastatą, kuriame būsimieji įrengtos patalpos iškilmings civilinėms santuokoms. Numatyta sudaryti aplinką, kuri savo puošnumu ir iškilmingumu nenusileistų bažnyčios esamai aplinkai: graži salė, muzika, apeigos... Be to, ten pat būtų svečių kambariai, kavinė, bufetas su šampanu ir fotografas...

TEISYBĖ AKIS BADO

RAŠO: S. CIBIRAS

Kun. J. Kungio atsakymas (tillpės "T.A." Nr. 39) į mano straipsnį "Adelaidė nori steigti parapiją" (M.P. Nr. 37 ir 38) aiškiai parodo, kad jam teisybė akis bado ir vietoj to, kad paneigtų ten patiektus faktus ir atsakyti į ten iškeltus klausimus, jis tik "drebja", nes, jo nuomone, ir aš rašas vien tik iš "asmeniškos neapykantos" jam, kaip kunigui ir kapelionui. Kun. J. Kungys tai pabrėžia sąmoningai, kad nukreiptų skaitytojų dėmesį nuo ten patiektų rimtesnių klausimų. Kai kurie mano ten minimi faktai atsirado jau iš senesnių laikų, prieš kun. J. Kungio atvykimą į Adelaidę ir todėl suprantama — jo neličia. Mano straipsnio tikslas buvo daug kilnesnis, negu jis mano. Dėja, kun. J. Kungys to nenori matyti, nes taitai jo politikai nebūtų naudinga. Manau, kad skaitytojai, mano ir jo straipsnius sugretinę, pamatė, kuriam straipsnyje reiškia "asmeninė neapykanta."

Savo straipsnį kun. J. Kungys pradėjo žodžiais — "tendencijos, nedamytai ir nedagirdėjimai" ir toliau tęsia — "Drabstyk purvais, vistik šis tas pilnys". Mielas Kapelione, aš girdėjau, mažiau ir išvado parašiau ne dėl to, kad "drabstytis purvais", bet kad ginti bendrą lietuviškąjį reikalą. Todėl ir vėl klausiu, kodėl nebūtų galima gauti leidimo laikyti pamaldas Lietuvių Namuose? Vieno didelio kambario ar net 2-jų Carito namuose pavidinimas koplyčia ar net pačia bažnyčia problemos neišsprendžia. Mano teigimas, kad jeigu tokiu keliu eisime, mūsų gyvenime bažnyčios gal ir neturėsime, — lieka ir toliau teisingas.

Taigi, kaip matote, "diplomatinis nedagirdėjimas ir nedamytas" ir "liguistos tendencijos" kaip bumerangas grįžta ten, iš kur atėjo. Jūsų tartų žodžių pacitavimas, kuriais pasipiktino lietuviai ir kuriuos Jūs savo straipsnyje išleidote, nėra tendencijos, o tik fakto konstatavimas.

Kapeliono teigimas, kad "kaip Bendruomenė, taip ir parapijos veikia neoficialiai jau eilę metų, visur, kur tik yra lietuviai kapelionai", — nėra teisingas, kiek taitai liečia parapijas. Lietuvių Bendruomenė gi yra lietuvių Tautos dalis ir ji egzistuoja čia kaip šio krašto tautinė mažuma iki tol, kol bus nors vienas lietuvis. Ji egzistuoja nepriklausomai nuo kieno nors leidimų ar malonės. Parapijai gi sudaryti reikia trijų elementų: parapijiečių, kunigo ir leidimo, o lietuviškai parapijai sudaryti — lietuvių parapijiečių. Vien kunigo parapijai sudaryti neužtenka. Yra daug kunigų be parapijų. Kol dvasinė vadovybė nedavė leidimo parapijai steigti, tai parapijos negali būti ir jos nėra. Būtų juokinga teigti, kad kun. Kungys įteigė parapiją be bažnytinės vyriausybės žinios ir sutikimo, kitaip sakant — įsteigė nelegalią lietuvišką parapiją, atsisikiriant nuo bažnytinės vadovybės. Nereikia net būti labai dideliu kataliku, kad suprastum, jog nelegali, "ne teisiška" parapijų negali būti. Tą rodo ir tas faktas, kad renkami parašai parenti prašymą parapijai leidimą gauti. Kam reiktų prašyti to, ką jau turime. O Kapelionas teigia, kad ne tik parapija yra, bet net ir parapijos "taryba" esanti.

Kas gi, iš tikrųjų, toji "taryba"? Pirmai tarybai Kunigas pasiskvietė grupę žmonių ir iš jų kvestionių asmenų "išrinko" vadinamą Carito Tarybą, kuri dabar sako, pradėjus eiti ir "parapijos tarybos" pareigas. Kad patektų į tą "parapijos tarybą", parapijiečiai pirmiausia turi pasidaryti Carito nariu, kuriuo gali būti priimtas tik dviems kitiems Carito nariams pasiūlius, o jų gi tėra tik iš viso sąrašė. Bet ir šiuo atveju, jei bus kas priimtas į narius, tai turės užsimokėti Caritui nario mokesį ir tik tada galės būti renkamas į "parapijos tarybą". Taigi norėdamas pasidaryti parapijiečiu, pirma turi pasidaryti geru caritičiu. Tokia iš negausaus skaičiaus sudaryta "parapijos taryba" tartų, su kuo lietuvių parapijai bendradarbiauti su Lietu-

vių Bendruomenė ar su Caritu? Ji taip pat nuspręstų, kur lietuvių bažnyčiai tinkamesnė vieta: prie Lietuvių Namų ar Carito name? Taigi ir nenuostabu, kad dabartinės "parapijos tarybos" nuomone lietuvių tautinės parapijos bažnyčiai prie Lietuvių Namų vieta esanti netinkama.

Kadaise, kai, atrodo, mūsų kunigai buvo raginami steigti tautines parapijas, jie šito atsisakė (žiūr. "T.A." Nr. 35 straipsnį "Kurio keliu sukiti?"). Dabar gi pamatė, kad kai kuriais išskaičiavimais būtų nebloga turėti savo "parapiją", tai ir pradėjo rinkti parašus. Tuos parašus rinko tol, kol rinko depozitą Carito nuosavybei pirkti. Vėliau, kai prašymų "padoš", lauksime atsakymo iki tol, kol bus išmokėta Carito nuosavybė. Po to, suprantama, praneš, kad leidimo steigti tautinę parapiją negavo, bet Carito nuosavybė jau bus išmokėta. Štai kur siekiama tikslo šaknys! Taip buvo ir pirmiau su Carito nuosavybe, kuri randasi Christies Beach. Kol nebuvo ji išmokėta, tai skelbė, kad visi lietuviai galės naudotis, atostogauti, stovyklauti ir t.t., bet kai dabar (visų lietuvių pinigais išmokėjus) tėvų komitetas paprašė Carito pirmininko leidimo ten surengti vaikams ir tėveliams iškylą — kunigas neleido. Dėl šito kiekvienas gali pasidaryti atitinkamą sprendimą apie Adelaidės Caritą. Taip bus ir su "parapijos" patalpomis. Panašūs reikalai dės ir ten po to, kai jos bus jau išpirktos.

Gana įdomus klausimas, kodėl italai ir lenkai, kurių čia yra daug ir visi jie katalikai, iki šiol neįsteigė savo tautinių parapijų? Kodėl kitose Australijos lietuvių kolonijose nerenka parašų parapijom steigti? Argi lietuviai kunigai veikia pavieniui? Atsakymas aiškus: Adelaidėje atsirado noras steigti lietuvišką parapiją, kai "taryba" nutarė įgyti Caritui nuosavybę mieste. Nors Kapelionas ir skelbė, kad suktybių nėra, bet čia analizuojami veiksmai vistik lieka neaiškūs.

Kapelionas kviečia žvelgti į Amerikos lietuvių parapijų istoriją, tačiau ne visi dvasiškai vienodi. Vairgantas tebu tik vienas. Neseniai net patys komitetas vienos lietuvių parapijos Amerikoje, su tokiu pasižymėjusiu kataliku kaip P.A. Raulinaičiu priekyje, paskelbė atsisaukimą viso pasaulio lietuvių spaudoje, prašydama nekeisti pinigų į tą lietuvišką parapiją (žiūr. "M.P." Nr. 34 "Lietuviškos parapijos Amerikoje").

Dėl Kražių įvykių aš sutinku, kad ten tikintieji lietuviai gynė savo bažnyčią. Bet yra faktas, kad tuometinis Kražių parapijos klebonas kun. Renadskis rūpinosi ne bažnyčia, bet savo interesais — prie bažnyčios esama žeme.

PADEKIME VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS GIMNAZIJAI

MIELOS SESĖS IR MIELI BROLIAI

Š. m. spalio mėn. 10 ir 11 dienomis įvyko Vasario 16 Gimnazijos rūmuose Huetttenfelde PLB. Vokietijos Krašto Tarybos metinis suvažiavimas. Visi Tarybos nariai apsvartė einamuosius Bendruomenės reikalus Vokietijoje bei sunkią gimnazijos finansinę padėtį, įsipareigojo pas savo draugus, pažįstamus ir įvairias organizacijas gimnazijos naudai sutelkti po 500 markių.

Atėinančiais metais gimnazija švęs savo dešimtmetį. Visų lietuvių laisvajame pasaulyje dėka yra mums sudaryta sąlyga čia jaunimą auklėti krikščioniškoje — lietuviškoje dvasioje. Mūsų nuolatiniai rėmėjai ir globėjai yra didžiausi didvyriai, patriotai, idealistai ir jų kilnieji darbai bei pašventimas bus aukso raidėmis atžymėtas Lietuvos istorijos lapuose.

1950 — 52 metais susidarė rėmėjų būreliai dalinai ima pavergti. Nors didžioji jų dalis, dėka pasisąventimo, mus jau remia de-

(žiūr. "Maskolių Darbai Kražiuose" parašyta 1895 m. ir perspausdinta knygoje "Dienojant" p. 425.) Iš pačių įvykių aišku, kad daug Kražiuose lietuvių begindami bažnyčią žuvo, o kunigui nė plaukas nuo galvos nenukrito.

Kunigo palyginimas, kad "Lietuvių Namai yra medžio ir skardos pastatas, o Caritas yra parapijinė organizacija" yra apgailestautinas, per daug nerimtas ir dėlto net nekomentuotinas. Jam gal ir kiekvienas lietuvis atrodė tik įrankis ar priemonė savo tikslams siekti...

Apskritai charakteringa, kad kunigas savo straipsnyje vis dėlto neneigia, jog Carito turtas yra po australų vyskupo sparnu, kad likvidacijos atveju bus jis paskirstytas pagal bažnyčios nuostatus, kad Caritas nėra bendruomeninė organizacija, o pabrėžia, kad tai yra parapijinė organizacija ir nesant lietuvių kunigo paskirsia australų dvasios vadu. Nuoširdus patalpose pirmoje vietoje būsianti Carito būstinė, klebonija, na, gal ir vienuolės. Nenuginėja taip pat fakto, kad Carito patalpose gali uždrausti lietuviškus susirinkimus (jau dabar kunigas pats uždraudė iškylą į Christies Beach). Visai neužsimena ir apie bažnyčios statymą. Neatsako, kodėl daromas lietuviškos veiklos divypliskumas.

Jis nedavė nei vieno rimto argumento, kodėl bažnyčia negali prisiliesti prie Lietuvių Namų. Taigi iš viso to viena išvada galima tikrai pasidaryti: tautinės parapijos steigimo idėja siekiama Carito būstinės mieste įsigijimas. Išvada: kai norima pasipiešinti Caritui, tai skelbiama, kad kuriama tautinė parapija. Čia ir vėl kyla mintis, jeigu jau kuriama tautinė parapija, tai kodėl ne prie Lietuvių Namų — prie Adelaidės Lietuvių veiklos centro? Kunigas pats teigia, kad lietuviška tautinė parapija priklausys ne lietuviams, bet bažnyčiai, taigi — ir parapijos turtas. Ar galima tikėtis, kad australų vyksupai ar bendrai Bažnyčia rūpintis lietuviškais reikalais? Šitai puikiai žino ir mūsų Kapelionas.

Jeigu norima steigti lietuvišką parapiją, tai kodėl bijomasi susiaukti susirinkimą ir atsklausti lietuvių dėl vietos tinkamumo. Dievas yra visur. Lietuviai nesišalina nuo Dievo. Tikrai Kapelionas su "taryba" nori, kad lietuviai vykdytų jų siekimus, nieko bendro su bažnyčia neturinčius.

Šie veiksmai paliečia tautinį ir ekonominį faktorių, dėl kurio pasisakytų turėti teisę ir aš, kaip ir kiekvienas lietuvis, o panašūs pasisakymai, tai nėra "purvo drėbimas" ar "liguistos tendencijos", kaip Kapelionas mano. Taigi — ir aš ne prieš tautinę parapiją, bet prieš kunigo daromas klūtas bažnyčiai įsigyti prie Lietuvių Namų, jeigu būtų gautas leidimas ir prieš anti — bendruomeninę veiklą.

Šimtuosius metus, bet vis aukos menkėja ir gimnazijos vadovybė yra atsidūrusi keblion padėtin. Padėtis darosi visiškai nebepakenčiama: bėgamosios skolos netoli 30.000 markių, reikia pirkti žiemai bulvių, daržovių, kuro ir mokėti personalui atlyginimą.

Jeigu šią gimnaziją tektų netrukus uždaryti dėl finansų stokos, tai būtų labai gaila to gražaus lietuviško jaunimo ir tų idėjų aukų per pastaruosius 10 metų. Vaisiai būtų priversti eiti į vokiškas mokyklas ir ten greitai nutaustų, dingdami ir mūsų tautai.

Lietuvių Bendruomenė Vokietijoje negali viena gimnazijos išlaikyti, nes tam nėra lėšų, o be to, juk tai bendras visų pasaulio lietuvių, kurie gyvena laisvajame pasaulyje, reikalas. Per visokius susibūrimus, susirinkimus, šventes, ruošiamas pramogas prašau visus lietuvius skatinti prie bendro tautinio darbo prisidėti ir ieškoti kelių ir būdų "Vasario 16" Gimnazijai padėti. Lietuvišbės išlaikymas, jos stiprinimas, Nepriklausomybės Lietuvai siekimas lie-

RUSŲ KALBA JAU BRUKAMA

SOVIETŲ PAVERTGOSIOMS TA UTOMS NORIMA ĮBRUKTI RUSŲ KALBĄ

Nors spėjiojimai apie rusų raidžių įvedimą Lietuvoje iki šiol ir nepasitvirtino, vis dėlto yra aišku, kad Maskva ir tam tikra rusofilų grupė Lietuvos komunistų tarpe (su A. Sniečuk priesakyje) stengiasi Lietuvoje sustiprinti rusų kalbos vaidmenį.

Kalbų klausimas sovietų valdomuose kraštuose vis dėlto yra opus. Kai komunistinėje spaudoje vis dažniau pasisakoma prieš "nacionalistines tendencijas" atskirose tautinėse respublikose, verta mesti žvilgnį į tai, kaip tautinių kalbų santykius nušviečia atitinkami sovietiniai organai. Pastarajame TSKP XXI-jame suvažiavime pirmenybė teko ekonominio gyvenimo problemoms, kalbų klausimas jame kaip ir nebuvo paliestas.

Dabar tą spragą bando užkišti visa sąjunginės kp centro komitetas, skelbdamas teoretinio pobūdžio straipsnius žurnale "Komunist", Maskva, tautinių santykių ir kalbos klausimais.

Stalinas XVI suvažiavime 1930 metais nurodė, kad noras didžiausią kalbą skaityti bendra kalba esąs "socialšovinizmas". (Stalino raštų 1953 metų leidimo 13 tomas, 5 pusl.). Stalino teigimu, kai socializmas nugalės pasauliniu mastu ir pasidarys bendru gyvenimo pagrindu, tautinės kalbos turėsiančios sudaryti vieną bendrinę kalbą, kuria nebus nei didžiųjų, nei vokiečių, o kas tai visai nauja.

Karo metu visas "socialšovinizmas" buvo pamirštas ir jo vietą užėmė rusiškas šovinizmas. Dabar sovietų oficialus žurnalas filosofiniais klausimais, "Voprosy filozofiji" (1959 m. 7 nr.) komunistinės visuomenės kūrimo laikotarpyje pažymi jau "naują etapą" ir skelbia naujas teorijas socialistinių tautų ir tautinių santykių išvystymui.

To žurnalo 41 pusl. rašoma: "Visų tautybių ūkio ir vienos valstybinės santvarkos laikotarpyje, o taip pat bendrame socialistinės kultūros fone atsirado reikalingas turėti bendrą visiems kalbą. Tokios bendros kalbos funkcijas atlieka rusų kalba — didingos tautų kalba".

LIETUVOS NAUJIENŲ ATRANKA

RAKETOS GEROS, BET AKĖCIOS PRASTOS...

Tuo metu, ka ir Lietuvoje leidžiamieji laikraščiai buvo pilni pasididžiavimų iki menulio nušaukiančių raketų tobulumu, agronomas P. Vasinauskas apie Dotnuos eksperimentinį ūkį papasakojo, kad jame, nors prieš 30 metų buvo tik du traktoriai, o dabar visi darbai esą mechanizuoti, darbininkų skaičius nei kiek nesuma-

ka pagrindiniai mūsų gimnazijos tikslai. Esame lietuvišiais ir esame pasiryžę jaunimą auklėti lietuviškoje dvasioje.

Vasario 16 Gimnazijos auklėtiniai yra prisirišę prie savojo švietimo židinio ir tikisi, kad lietuviškasis solidarumas visame laisvajame pasaulyje ji išlaikys.

Aukos (pinigais ar čekiais) siųskite kaip Jums patogiau — tiesiog gimnazijos direktoriui p. dr. Griui, per Balfą ar gimnazijos banko sąskaiton — Deutsche Bank — Weinheim a. d. Bergstrasse, Konto Nr. 12 060.

Už atsiųstas aukas gimnazijos vadovybė atsiųs pakvitavimus ir nuoširdžią padėką.

Baigdamas iš anksto nuoširdžiai dėkoju už Jūsų gerą širdį, organizuotumą, pasiaukojimą lietuviškam reikalui ir linkiu didžiausios sėkmės.

Jus sveikina ir Vasario 16 Gimnazijos moksleiviai, direktorius, mokytojai ir visas personalas.

Jūsų: —

(-) Fr. Skėrys,

PLB Vokietijos Krašto Tarybos narys ir gimnazijos mokytojas

tos kalba".

Maskvos "Komunist" šių metų 13-jame numeryje (31 pusl.) kalbama apie "tautų ir tautinių kultūrų susiliejamą". To vyksmo nereiktų įsivaizduoti kaip proceso, kuris galis prasidėti tik komunistui laimėjus visuose pasaulio kraštuose. Vienos bendros kalbos įgyvendinimas ir tautinių kultūrų susiliejamasis esąs sudėtingas ir ilgas kelias, kuris, "mums atrodo, jau turi savo pradžią mūsų dabartinėje tikrovėje".

Tai gana aiškus išsireiškimas, kuris pavertiesiems kraštams nieko gero nelemia. Toks partijos nusistatymas dėl rusų kalbos vyrvimo, savaime aišku, stiprins rusifikaciją netik tautinėse respublikose, kaip Lietuvoje, bet ir satelitinuose kraštuose. Tiesa, visa tai neliks be pasipriešinimo. Jau tuoj po Stalino mirties pasireiškė tautinis pasipriešinimas prieš rusifikaciją. Jis nėra nuslopintas nei dabar. Komunistų partija stengiasi akcentuoti ir kalbos srityje "laisvanoriškumą", tačiau tai yra tik akių dūdimas, panašus į "savanorišką" kolchozaciją ir Lietuvos žmojų "savanorišką" perkeldinimą į Sibirą.

Būdinga yra įvykių raida tokioje sovietinėje respublikoje kaip Kazachstane. Ten vietiniai gyventojai jau besudaro tik trečdalį gyventojų, o atkeltieji vartoja rusų kalbą. Kazachijoje jau ketvirtąjį dalis vaikų lanko mokyklas rusų kalba, apie ką patenkintas praneš Maskvos "Komunist" šių metų 3-jame numeryje.

Toje akcijoje prieš atskirų respublikų tautines kalbas didelis vaidmuo tenka, žinoma, vietiniams komunistams. Bet kai jie vergiškai pildo visas sąjunginio rusiškojo centro nurodymus ir pagėdavimus, atspars iš tos pusės prieš rusifikaciją yra menka. Tuo tarpu Maskvos ck deklaruoja: "Kova su vietiniu nacionalizmu ir skiepijimas draugystės ir begalinės meilės didingai rusų tautai yra pirmiausia pareiga visų atskirų tautų komunistų".

žėjęs. Svarbiausioji darbo neekonomiškomis priežastis esanti mašinų gedimas dėl netikslios kokybės. Pavyzdžiui, sako P. Vasinauskas, naujos akėčios netenka trėdžio virbalų vos valandą paakėjus... Mėšlo kratytuvai, turį normaliai atlikti darbą per 4 dienas, dirba 14 dienų. Bekuliant patikrinimo metu rasta 50% darbininkų besėdį, nes mašina sugedusi. Be to, mechanizatoriai esą nerūpestingi, dirvos netikslūs mašinomis, jausu perdaug piktžolių, bioga darbo organizacija.

To paties eksperimentinio ūkio inžinierius V. Balčiūnas pareiškė, kad kauniškio "Neries" fabriko pagamintos kuliamosios mašinos išleidžiamos nebandytos ir keturiš tokios mašinos pirmomis darbo dienomis "išėjusios iš rikiuotės".

* Geras medaus derlius Lietuvoje. Vilniaus žemės ūkio technikum mokamasis ūkis buvo išvežęs į Panerį miško viržynus 50 bičių šeimų ir išlaikė jas ten apie 45 dienas. Kiekviena bičių šeima surinko vidutiniškai po 25 kg. medaus, o atskiros šeimos davė net po 45 kg. Panašiai buvo ir kituose Lietuvos rajonuose. Minėtas ūkis iš tų 50 bičių šeimų surinkęs 1.250 kg. medaus ir jį pardavęs už apie 26.000 rublių (išena daugiau negu 20 rublių už kg.).

* Lenkai skolinasi P. Skardžiaus veikalą. Poznanės centrinė biblioteka kreipėsi į Vilniaus universiteto moksline biblioteką prašydama pasikolinti P. Skardžiaus veikalą "Lietuvių kalbos žodžių daryba". (Poznanėje gyvena prof. Otrębskis, moksline lietuvių kalbos gramatikos autorius).

Kiti apie mus

"KAIP GALIMA MANYTI, KAD PABALTIJO IR KITOS TAUTOS APSIPRAS SU SAVO LIKIMU." KLAUSIA FRANCOIS PONCET

"Le Figaro" (Paris) lapkr. 3 d. laidoje atspausdino ilgą straipsnį antrašte: "Tikroji taika", kurio autorius yra buv. Prancūzijos ambasadorius Vokietijoje, Francois Poncet. Straipsnis palankus ir pabaltiečiams ir apskritai pavertgosioms tautos. Pradžioje pastebi, kad Chruščiovas ir Amerikos kelionės metu ir kitomis progomis labai piktinosi "Pavertgųjų tautų savaitės" paskelbimu ir tuo, kad jam tai nuolat priminama. Be reikalo Chruščiovas nervinasi, rašo Poncet. Jo jaudinimasis rodo, jog jo sąžinė ne visai gryna. Kaip gali jis, būdamas realistas, įsivaizduoti, kad pabaltiečiai, lenkai, vengrai, čekai, rumunai, bulgarai apsispręs su savo likimu, jausis laimingi ir nieko daugiau nepageidaus? Ir kaip jis gali tikėti tokiu savo pažiūra laimėjusiu pasaulio opiniu? Jei jis savo politiką būtų tikras, jis nevyktų toms tautos, apie kurias čia kalbama, duoti laisvės pačioms pasisakyti. Bet jis siekia ant pavertgųjų tautų kapo akmenį pastatyti. Jokia pacifistinė koegzistencija — jei ji tikrai būtų įgyvendinta — negalės reikšti, kad ypatingos Vidurio ir Rytų Europos problemos galėtų būti laikomos išspręstos. Galima tuos klausimus kartais atidėti, bet jie liks visvien opūs. Iš kitos pusės neturėtų grynios sąžinės ir Vakarų valstybės. Jei pavertgosioms tautos jau netektų galimumo ir jas (Vakarų valstybes) šauktis, tai Vakarai paneigtų visus savo principus ir idealus. Chruščiovas pritarė generolui de Gaulle, kai šis Algerijai pažadėjo apsisprendimo teisę. Jei tautų apsisprendimo teisę trinka vieniams, tai ji turi būti pritaikyta ir kitiems. Argi tai nebūtų didžiulis cinizmas kitur reikalauoti to, ko nenori pripažinti pas save namie? Jei būsimuose susitikimuose ir konferencijose ir būtų pasiekti kai kurie susitarimai kontroliuoto nusiginklavimo ar Berlyno klausimu — tuo vis dar nebūtų pasiektas pastovi taika. Tikroji taika gali būti tik tuomet, kai tautos pačios laisva valia ją įgyvendins ir kai nebebus pavertgųjų tautų, baigė savo įdomų straipsnį Francois Poncet.

LENKŲ SAMPROTAVIMAI DĖL AMERIKIEČIŲ POLITIKOS RYTŲ EUROPOJE

"Kultura", Paryžiuje leidžiamas lenkų intelektualų organas, rugsėjo mėn. laidoje kritikuoja JAV politiką Rytų Europos klausimais ir amerikiečių (ypač "Amerikos Balso") propagandos metodus. Amerikos radijas perdaug kalbas apie grynai amerikietiškus reikalus, per mažai apie problemas, kurios rūpi europiečiams. Kritikuojama ir amerik. įstaigų bei pareigūnų, bendradarbiaujančių su emigrantais, jų atžvilgiu elgsena. Toji elgsena kartais esanti grubi. Kai dėl amerikiečių nusistatymo satelitinų tautų laisvės reikalui, tai "Kulturoje" rašoma:

"Amerikiečiai be abejo pageidauja, kad satelitai atgautų nepriklausomybę, bent jau Suomijos pavyzdžiu. Bet Amerika nežino, kaip tai įvykdyti. Priemonių pasirinkimas politikoje yra svarbiau negu pačių siekių nustatymas. Kol tos priemonės pasireiškia miglotai, neaiškiai, tol JAV užsienio reikalų ministerijos politika satelitų atžvilgiu sudaro įspūdį, kad toji politika yra neryžtinga ir svyruojanti. O jeigu šitai atrodė politika, kaip turi atrodyti propaganda, kuri juk yra politikos atspindys?" (E.)

MIRĖ

AGRONOMAS VIKTORAUSKAS
Spalio 25 d. Kaune mirė agr. Mikalojus Viktorauskas, buvęs Lietuvos Žemės ūkio Rūmų smulkųjų ūkių šakų skrynia vedėjas. Dabar jis ilgą laiką buvo Kauno tarptautinės daržovių veislinių sėklų kontoros valdytojas. Dėl jo mirties šeimai užuojautą pareiškė eilė bendradarbių, kurių tarpe yra buvusių Ž.Ū.R. pareigūnų agronomų: S. Banikovas, M. Brazauskas, S. Gineitis, B. Kazėla, J. Kriaučiūnas, V. Narbutas, A. Radzevičius, S. Petkevičius, P. Rimkus, J. Steikūnas, — J. Šilinis.

MŪSŲ GYVENIMO AKTUALIJOS

BANKSTOWNO LIETUVIŲ NAMŲ KRIKSTYNOS

Iškilnės įvyko š.m. lapkričio mėn. 21 d. 2 žmonės pradėjo rinktis dar prieš 6 val. vakaro. Žinovų apeikėdavimu jų suėjo, suvažiavo virš 350. Tikrai tai buvo retas lietuvių pasirodymas. Ir kaip gražu, kaip malonu būti tokiam savųjų būryj. Džiaugėsi iškilnių rengėjai. Patenkinti buvo susirinkusieji. Salė baigta, stalai gražiai dengti, gėlėmis papuošta, apkrauti gėrybėmis.

Oficialią dalį 7 v.v. pradeda Namų Valdybos pirmin. Br. Stašionis. Vakaro programos pravedimui pakviečiamas Dr. A. Mauragis. Į sceną kviečiami: A.L.B. Krašto Valdybos pirm. inž. Izd. Jonaitis, Sydnėjaus kap. kun. P. Butkus, Bankstowno Lietuvių Namų pirm. Br. Stašionis ir kūmai: J. Kelertas, Sof. Mauragienė, Jurgis Petniūnas, Teresė Zakarevičienė, Povilas Balkus ir Laima Zarembaitė.

Giedamas Tautos Himnas. Skaitomas krikšto aktas. Bankstowno Lietuvių Namų salė oficialiai gauna vardą: DAINAVA.

Visi susėdę prie stalų. Prie oficialiojo stalo: kun. P. Butkus, p.p. inž. Iz. Jonaitis, Br. Stašionis, p. Stašionienė, J. Ramanauskas, Dr. A. Mauragis, p. Nakutis, kūmai.

Prasideda kalbos: sveikinimai,

linkėjimai. Pirmasis prabyla A.L.B. Krašto Valdybos pirm. — p. inž. Izd. Jonaitis (kalbos mintis. vienybė). Po jo — kun. P. Butkus (paaiškina ceremonijų prasmę; pareiškia viltį dėl savos bažnyčios). P.J. Kelertas: "Šiandien lygiai 30 mt.", kai jis išlipęs Melbourne. Anuo laiku jam nepavykė rasti ten nė vieno lietuvių. Sydnėjū radęs kelius, kurie jau buvo susibūrę į A.L.D. Reikšdamas savąjį džiaugsmą dabartine lietuvių veikla, jis čia pat Lietuvių Namams auksuoja £ 75. Visų džiaugsmas ir padėka išreiškiama ilgu rankų plojimu.

Toliau kalba: L. Inž. — Archit. S-gos atstovas p. Bukevičius, Sav. — Kūrėjų S-gos vardu — V. Šliogeris (Jis iškelia didelį idealistų darbą), L. Miškininkų Išeivijoje Australijos Skyriaus vardu p. Venclovas, J. Petniūnas (jis kaip bedarbis galys aukoti tik £ 20), Skautų "Aušros" Tunto tuntininkas p. Dudaitis, A.L.K. D-jos vardu jos vicepirm. p. Dirginčius, Povilas Balkus savo kalbą baigia su £ 250 auksa (žinoma, tai pats gražiausias ir reikšmingiausias žodis. Jį palydėjo audra plojimų), Šviečiamųjų vardu R. Daukus, Sportininkų — p. Jūraitis, Sydnėjaus Apylinkės — pirm. p. Stošius, Bankstowno Apylinkės pirm. — p. Nakutis,

Scotas Mr. Svinton (gražiai atsiliepė apie lietuvių, palygino su saviškiais; buvęs Lietuvoj), Dr. A. Mauragis perdavė sveikinimus — linkėjimus Sydnėjaus Moterų Carito ir Sydnėjaus Ateitininkų vardu. Raštu sveikino Sydnėjaus studentų pirm. — A. Grincevičiūtė ir Newcastle L.B. Apylinkės pirm. — P. Bruzga.

Visi džiaugėsi nuveiktais darbais, linkėjo sutartinai ir toliau dirbti. Jeigu mes būtume tokie gausūs ir dosnūs, kaip šį vakarą, nereikėtų verkšlenti, stebuklus padarytumė!

Scenoje pasirodė baletiniu šokių grakšti Eda Kimantaitė ir gražiomis dainomis "Rožytės" su savo vadovu A. Plūku.

St. Bartkaitienė dovanojo gražų DAINAVOS vaizdų albumą.

Krikšto aktas pasirašytas visų dalyvių.

Laikui bėgant, susirinkusieji įsismagino, ėmė užti kaip bičių avilys. Eilė organizacijų atstovų turėjo atsisakyti kalbų. Br. Stašionio pakartotino prašymo tylos, net pakelto balso, ne visi benorėjo išgirsti. Tačiau, besibaigiant dvylikai visi tvarkingai išsiskirtė.

Krikštynos buvo šaunios.

Priedui: 1) oficialią dalį reikėtų praveisti be pertraukos ir neuždeliant, 2) aukotojus įrašyti į gražiai paruoštą garbės knygą, o tokius kaip P. Balkus įrašyti aukso raidėmis į salėje pritvirtintą lentą. K.

BŪDINGA KALBA

(Bankstowno Liet. Namų krikšto metu)

Gerbiamas Pone Pirmininke

Pirmiausiai lai būna man leista padėkoti už šią suteiktą didelę garbę dalyvaujant šiuo Namų iškilnėse ne eiliniu dalyviu, bet kūnu ir dar su gražia jauna kūma.

Tikrai su malonumu stebėjau, kai ant šio sklypo dingo išaugusi žolė, atsirado pirmosios plytos ir palengva didėjo sienos. Ir šiaandien matome gražią salę, kuri su pasididžiavimu galime sakyti yra gražiausia Bankstown'e, o kartu gal ir neušizengsiu pasakydamas, kad gražiausia salė, kokią turi lietuviai Australijoje. Jos augimas nebuvo lengvas, nes ne vienas lašas prakaito nutekėjo nuo lietuviškos kaktos ir ne viena naktis rūpesčio praleista šios apylinkės pasišventėlių, kurie negailėjo savo sunkiai uždirbtų pinigų ir savo rankų sunkiems darbams. Aš pilnai tikiu, kad kiekvienas čia esąs dalyvis pilnai įvertina jų įdėtą pastangas. O jaunoji karta galės pasididžiuoti savo tėvų įdėtu darbu ir pastangomis.

Lai lieka jų vargas ir prakaitas mūsų mintyse apie šiuos namus kaip stipri senovės pilis, kokias statė mūsų prosenėliai gyvimuisi nuo priešų, o mums šaltinis šiuo Namų, iš kur spindės mairė savam kraštui ir jos kultūrai. Lai suburia šie namai mus visus: senesnius prisiminimui atgaivinti lietuvišką dvasią ir pareiga savo Tėvynei jauniems — lai neša šie namai lietuviškos kultūros ir meno lobynus plėsti šiam kraštui ir įdiegia meilę šiai Tėvynei taip, kaip ją mylėjo ir gerbė jų tėvai, kurie statė šiuos namus. Lai nenustoja skambėjus šiuose namuose lietuviška daina ir nesustoja lietuviškas tautinis šokis iki šio namo čia stovės. Lai būna jie lyg senovės lietuviškas aukuras, niekuomet neužgestas ir plečias lietuvių iki Australijoje gyvens lietuvių.

Ne kartą siejojau, kad aš asmeniškai negalėjau čia pasidaryti fiziškai, pasiėmęs kastuvą, kirvą ar teptuką, kad jausčiausi, kad ir mano čia prisidėta. Tai neleidu mano nelaimė, neleidžiant sveikatai tiems namams statant ir taip pat dar ir dabar. Bet lai būna leista man dabar sutvirtinti šiuo namų pamatus mano santuokai, kurios lai kartu tampa ir paraginimu visiems lietuviams remti šiuos namus savo aukomis, kurių, kaip visai žinoma, dar daug trūksta.

STOVYKLAI ARTĖJANT

Artinasi Kalėdų šventės, o su jomis ir Australijoje įprastasis metinių atostogų laikas. Šiuo metu daugumas miesto žmonių iš mokslo įstaigų, fabriky bei raštinių skuba į gamtą — nors savaitei ar kitai pakvėpuoti grynu oru, pailsėti nuo miesto triukšmo ir skubaus, įtempto gyvenimo.

Visų didesniųjų lietuvių kolonijų Australijoje jaunimas, kiek girdėti, ir šiemet vyks į aplinkinius miškus dviejų savaitių metinė skautų stovyklai.

Šių metinių stovyklų reikšmė tremties jaunimo tarpe turi dar didesnės svarbos, negu jos turėdavo Tėvyneje. Čia jaunuolis, be poilsio ir žaidimų, skautiškųjų programų pagalba lavinasi ne tik būti savarankiškas ir užsigrūdinęs, bet dažnai jis čia turi tą vienintelę progą susiburti didesnių skaicium su kitais lietuviuokais, lietuvalėmis, panaujinti savąją lietuvių kalbą, pramokstant naujų lietuviškų dainų, pasakų, besirušiant lauzų pasirodymams, konkursams ir t.t. Dvi savaitės Dievo kurtoje gamtoje, draugų — draugių būryje jaunuoliui duoda daugiau progų išmokyti kalbėti lietuviškai ir sužinoti apie jo tėvų gimtąjį kraštą, bei pačiam pasijusti lietuviu, negu stori tomiai prirašytų knygų.

Sydnėjaus "Aušros" Tuntas ir šiemet rengia dviejų savaitių (gruodžio 26 — sausio 10 d.d.) metinę stovyklą savo nuosavoje stovyklavietėje Ingleburne. Stovyklai vadovauti paskirtas prityręs šioje srityje asmuo, stovyklų vadovavimo darbe dirbęs ne vienus metus — v.v. A. Alčiauskas. Virtuveli vadovaus ir šiais metais nepamainomasis "Aušros" stovyklų specas — ps. A. Plūkas. Užsiėmimus, žaidimus ir konkursus praves visa eilė skautininkų ir skautų vyčių.

Religiniu katalikų skautų gyvenimu ir šiais metais rūpinsis Dvasios Vadovas ps. kun. P. Butkus.

Stovyklautojų registracija jau pradėta. Į šią stovyklą kviečiami ne tik Sydnėjaus bet ir Wollongongo, Canberros, Newcastle ir kitų vietovių lietuvių skautai — ties ir visas kitas jaunimas, sutinkąs

ta kol bus atsiektas galutinis tikslas. Prašau priimti, Ponas Pirmininke, mano papildomą įnašą šioms namams sumoje 250 svarų. Povilas Balkus

paklusti stovykos drausmei.

Stovyklautojus registruoja ir stovyklos mokestį priima šie asmenys:

Sydnėje: A. Dudaitis, 32 Junction St., Cabramatta, NSW. Tel. UB 1091; M. Osinaitė, 24 Pitt St., Parramatta, N.S.W. Tel. YL 9153; N. Mauragytė, 82 Victor Ave., Picnic Point, NSW. Tel. UU 6707; R. Glionertaitė, 118 Waterloo Rd., Greenacre, N.S.W. ir R. Cibulskis, 468 Burwood Rd., Belmore, N.S.W. Tel. 756578.

Canberroje: P. Pilka, 29 Westgarth St., O'Connor, Canberra, ACT.

Newcastelio jaunimas registruojasi pas A. Alčiauską, 1 Beatrice St., Auburn, N.S.W.

Wollongongo liet. skautai ir jaunimas pas A. Plūką, 1 Beatrice St., Auburn, N.S.W.

Jūrų skautai registruojasi pas G. Dryžą, 139 Chapel Rd., Bankstown, N.S.W. Tel. UY 2801.

Negalint susisiekti su vienu iš čia nurodytų pareigūnų rašoma tiesiog stovyklos viršininkui A. Alčiauskui, 1 Beatrice St., Auburn, N.S.W.

Stovyklos mokestis: 1 asmeniui 2 savaitėms £ 6.0.0. 2 asmenims iš šeimos 2 savaitėms po — 5. 3 ir daugiau iš šeimos 2 savaitėms po £ 4.

Išregistravusieji bus informuojami laiškais, kas reikalinga pasiimti su savim, dėl transporto ir t.t.

Iki pasimatymo stovykloje! "Aušros" Tunto Inf.

* Jaunatviška dvasia. Jungtinėse Amerikos Valstybėse močiutės susiorganizavo į "Federation of Grandmother Club of America". Šiais metais jos suruošė kelių dienų suvažiavimą New Yorke. Suvažiavimo nuotaika buvus jaunatviška.

Tos organizacijos tikslas — palaikyti jaunatvišką dvasią sensenčių moterų tarpe, atitraukti jas nuo vienatvės, kai jau vaikai apleidžia namus, apsaugoti močiutę nuo pavadavimo motinos prie anūko, parūpinti darbą norinčiom dirbti, ruošti pramogas ir bendravimą močiutėjų tarpe. Jos taip pat labai veiklios visuomeniniame darbe, ypač šalpoje: surenka nemazas sumas pinigų įvairiems šalpos bei mediciniškiems tyrimo projektams.

Organizacija turi apie 22.000 veiklių narių. Kiekviena moteris, turinti anūką-e, gali tapti nare.

LIETUVIAI PASAULYJE

* Buv. Politinių kalinių tarpautinė federacija Baltijos namuose New Yorke lapkr. 6 d. paminėjo Nežinomąjį kalinio dieną. Buv. prisimintos nacių ir sovietų politinio teroro aukos, bet kartu pareikštas ir gilus susirūpinimas, kad laisvasis pasaulis pastaruoju metu yra apniktas abejingumo laisvės idealams. Buv. politiniai kaliniai savo rezoliucijoje ragina JAV ir kitų dar laisvų šalių visuomenę atsibusti iš to abejingumo ir visų savo moralinį svorį sudėti laisvės kovos svarstyklėse. Taip pat nutarta kreiptis į Fed. Vokietijos kanclerį, kad buv. nacių politiniams kaliniams atlyginimas už nuostolius ir skriaudas būtų teisingas ir nevilkinamas. Minėjimui vadovavo Lietuvių buv. politinių kalinių sąjungos vicepirmininkas V. Sidzikauskas.

* "Anykščių šilėlio" autoriui atidengė garbės lentą. Klėtelėje, kurioje Antanas Baranauskas sukūrė savo garsiąją poemą, spalio pabaigoje buvo iškilmingai atidengta memorialinė lenta tokiu įrašu: "Šioje klėtelėje poetas Antanas Baranauskas 1858-59 metais sukūrė himną Lietuvos gamtai, parašęs "Anykščių šilėlį". Į iškilmes buvę atvykę daug asmenų iš Vilniaus ir kitų, jų tarpe min. pirmininko pavaduotojas K. Preikšas, kultūros ministris Banaitis, daugelis rašytojų ir kt. Vakare Anykščiuose įvykęs literatūros vakaras-koncertas. Ištraukas iš Anykščių šilėlio skačiusi artistė Mironaitė.

* Lietuviai Juozas Vaitakas išrinktas PET Delegacijos Urugvajuje sekretorium. Pirmininku išrinktas vengras Dr. Edmundas Gaspary.

* Saukiamas antikomunistinis kongresas. Lapkričio 27, 28 ir 29 dienomis Montevideo mieste vyko Urugvajuje ir Argiantinoje gyvenančių iš anapus geležinės uždangos veikėjų antikomunistinis kongresas, kuriame veikliai dalyvavo ir šių šalių lietuviai. Paruošiamiesiems darbams vadovavo žinomas lietuvių bičiulis P.J. Martinezas

Bersetche, prieš komunizmą kovojančių tautų pirmininkas. Jo vedamoje radijo Voz del Aire programoje apie komunistinį pavojų visą paskaitų ciklą skaitė Lietuvos pasiuntinybės spaudos attache K. Čibiras, dokumentais ir gyvenimiškais pavyzdžiais nušviesdamas sovietinio imperializmo užmačias Lietuvoje prieš dvidešimt metų ir padėtį šiandien.

KAS VYKSTA LENKIJOJE?

Laisvojo pasaulio spauda ("NZZ" ir kt.) atkreipia dėmesį į tai, kad pastaruoju metu padidėjo Maskvos spaudimas į Lenkiją, siekiant ją padaryti "pilnu" satelitu. Po Stalino mirties ir po to, kai Gomułka paėmė valdžią, Lenkijoje įsigalėjo šiek tiek liberališkesnė santvarka, negu kituose satelitinuose kraštuose. Chruščiovui tai buvo visą laiką rakštis akyje. Pasinaudodamas Lenkijos ūkiniais sunkumais, Kremlius privertė Varšuvą padaryti kai kurias personalines reformas, pakeisti ir ūkio bei kultūros gaires. Aukštoms pareigoms pašaukiami "stalinistinio" kurso asmenys. Žemės ūkyje vėl grasama kolchozacija. Kultūros srityje imama išvysti buvusias laisves, kuriomis lenkų kultūrininkai pastaraisiais metais naudėjosi.

* "Kolumbijos Lietuviai" spalio lapkričio numerį išleido gražiu viršeliu. Kun. Dr. Vyt. Mankeliūnas rašo apie "Tautinį idealizmą" prel. M. Krupavičius tęsia toliau straipsnį "Krikščionio santykis su komunizmu". Be to, yra eilė kitų rašinių ir daug iliustracijų. — Medelinė netrukus bus pradėti statyti Lietuvių Centro Kolumbijoje namai. Namai bus statomi prie aikštelės, kurią miesto valdyba leido pavadinti Lietuvos vardu. — Bogotos lietuvių jaunimas organizuojasi ir išvysto tautinę veiklą. — PLB Bogotos apylinkės valdybon išrinkti kun. K. Dominauskas (pirm.); A. Matieckas (sektorius) ir inž. K. Bekeris (izd.).

* Naujai išrinktoji PLB Vokietijos valdyba pareigomis pasidalino šitaip: Pirmininkas — dipl. inž.

MALONIAUSI JOSŲ ŠIRDŽIAI

ŠALDYTUVAI

CROSLEY

CROSLEY 12 CUBIC FEET

4 NAUJAUSI MODELIAI

NAUJIEJI CROSLEY ŠALDYTUVAI YRA DIDELĖS TALPOS, NAUJO VIDAUS ISPLANAVIMO IR PUKAUS ISORĖS STILIAUS. ŠIŲ MODELIŲ KAINA TIKRAI PIGI, PRADANT

£ 159-0-0

LENGVIAUSIOS ISSIMOKEJIMO SĄLYGOS, TAUTIECIAMS SPECIALI NUOLAIDA.

CROSLEY šaldytuvai tikrai modernūs: motoras beveik negirdimas, o durys įrengtos gilių lentynų įvairaus tipo bonkoms.

Nedarykite klaidos pirkdami kitur, o kreipkitės tik pas lietuvių prekybininkus: Pristatome visur, iš kur tik užsakoma.

CABRA VALE HOME FURNISHING,
88 John Str., Cabramatta, N.S.W. Tel. UB 2899

L. Prosinskis; vicepirm. — kun. Br. Liubinas; izdininkas — adv. J. Bataitis; sekretorius — J. Stanaitis; narys — Dr. J. Grinius. — Valdybos posėdyje spalio 18 d. nutarta taupumo sumetimais valdybos reikalų vedėjo pareigas sujungti su gimnazijos ūkio vedėjo pareigomis.

* BALFo Igaliotinis Miunchene (Adresas: Iz. Rugienius, ULRF-Direktorius in Deutschland, München 2, Augustenstr. 46-III) priima Vokietijoje gyvenančių tautiečių prašymus šalpos ir emigracijos reikalais. Gali kreiptis ir asmenys, grįžę iš Lietuvos pastaraisiais metais ir negavę Vokietijos pilietybės. JAV-ems atidarius naujas kvotas emigracijai į Ameriką, susidaro galimybė ir mūsų tautiečiams. Pirmenybė turės ypaci turintieji gimines Amerikoje. Ir Anglijon emigruoti yra galimybė. Ji priima šeimas ir su ligoniais ar viengungius, kurie gali pasveikti. Kai dėl šalpos, tai BAL-Fas bendradarbiauja USEP programą vykdančią (duodamas šalpos senesnio amžiaus žmonėms amalui išmokyti, ar įmonei įsteigti, padeda aprūpinti baldais, persikelti į geresnius butus ir pan.).

* "Liaudies kultūros universitetų" Lietuvoje dabar esą apie 30. Atidaromi vis nauji. Jų uždavinys auklėti liaudį komunistinėje dvasioje. Iki metų pabaigos numatoma tokių įstaigų atidaryti dar apie 60. Šiaulių liaudies universitetą lanką apie 700 darbo žmonių. Tiems "universitetams" ruošiamas ir specialia literatūra. Ją paruošia Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugija.

* Kuris tai Albertas Stasiūnas, iš profesijos siuvėjas, vokiečių kilmės asmenų repatriacijos eigoje prieš kurį laiką atvyko į Vakarų Vokietiją pas tėvus, bet žmoną ir dukras palikęs Lietuvoje. Dabar (spalio 17 d.) Vilniaus "Tiesoje" tilpo jo laiškas antraštelėje "Padėkite grįžti į Lietuvą". Jis skundžiasi Vakaruose apsiavęs ir prašo visų padėti jam grįžti į Lietuvą.

SPORTAS

Redaguoja: Antanas Laukaitis
Adresas: 35 James Str., Fairfield, N.S.W.

„GELEŽINĖ UŽDANGA“ VETERANAMS

Prisipažinsiu, kad jau ilgokas laikas praėjo, kaip aš gyniau Sydnejaus Sporto Klubą „Kovo“ vardą. Šiek tiek geresnis buvau stalo tenise, nors krepšinis ir šachmatai taip pat savi ir daug malonumo suteikiantys žaidimai man buvo. Anksčiau teko ir Kovo valdyboje kelis metus padirbėti. Viena žodžių, nesigiriant, galėjau save aktyviau sportininku pavadinti, ką aiškiai liudija ir tos blizgančios taurės, garbingai laimėtos ginant Kovo vardą įvairiose lietuvių ir svetimačių varžybose.

Pertrauka, kurią sąlygos priverė padaryti, nebuvo lengvai pergyvenama ir tai suprasti gali tik panašūs, ilgiau sportavę, sporto mylėtojai. Būdamas šeimos žmogus ir įvykęs, mano manymu, labai būtinas šeimyninio gyvenimo planas, t.y. įsigijęs savo šeimai namą, vos besulaukiau tos dienos, kada galėsiu vėl išsitraukti dar nesupelijusią stalo teniso raketę ir pats, jausdamasis dar ne per senas, stoti į sportines Kovo gretas ir tėti tai, ką nuo jaunų savo gyvenimo dienų buvau pasėlusiai pamėgęs.

Būdamas senas klubo narys, pirmiausiai nutariau aplankyti dabartinį pirmininką ir susižinoti viską smulkiau, kas šiuo metu dedasi koviečių tarpe, tuo pačiu ir pateisinti savo ilgą nesirodymą. Nusprendęs, kad tam reikaliui bus geriausia vieta Sydnejaus Lietuvių Namai, kur galėsiu ir daugiau senai matytų veidų sutikti, aš ten ir nuvažiavau. Gerbiama pirmininkė radau, nes buvo penktadienio vakaras. Jis teisėjavo labai triukšmingom bilijardo rungtynėm. Nedrįsdamas sutrukdyti, nutariau nuošaliau atsistojęs palaukti, bet čia jis ir kiti mane pastebėjo, o jis ir sako man:

— Sveikas ponas, „Prapuolėni“, būsi turtingas, visai nepažinau.

O aš jam ir sakau:
— Ačiū, jau esu truputį turtin-gesnis negu buvau, o kad nepažinau, tai tik dėl to, kad per tą laiką svorio prisiauginau.

Mums bežiūrint įdomias bilijardo rungtynes, ir visa krepšinio komanda po rungtynių įvėrto. Tarp jų buvo ir man gerai pažįstamas, galima būtų pavadinti, vieno ginklo draugas, kitaip sakant, geras stalo teniso žaidėjas. Sutikus tiek daug matytų veidų ir mūsų pašnekės įsisiūbavo, nes atsirado daug bendros kalbos. Nutarėm nueiti į kitą kambarį, kur buvo mažiau triukšmo. Mus ir kiti sportininkai pasekė. Taip ir susėdome visi už vieno stalo, žinoma, ir alučio atsirado. Tikrai pasijutau šiltam savųjų glėby.

Jausdamas gan maloniai nuotaiką, nutariau padiskutuoti dabartinę sporto būklę Sydnejuje, kas man ir buvo įdomiausia ir dėl ko aš ten važiavau. Čia nesitiki-jau patirti tokios skirtingos nuomonės ir, galima sakyti, absurdiško nusistatymo prieš, kaip daugelis iš jų vadino, veteranus. Žodis po žodžio įsismarkavom ir, nors iškalba negaliu skysti, tačiau greitai pamaciau, kad vienas prieš visus neatsilaikysiu. O ponas pirmininkas, kaip tikras tų vaikų tėvas, ne iš žinojimo, bet iš širdies ir sako:

— Mielas prieteliau, tu jau esi veteranas ir mums tokių kaip tu, A.L., V.S., E.B., V.K., B.G., A.B. ir kitų, kuriuos pavardėmis išminėję, sportininkų nebereikia. Mums reikalingi jauni, kurie neapleidžia treniruočių ir nesvarbu, ar jie bus, ar yra geri. Svarbu, kad jie neapleidžia sporto klubo, kada jiems tik užteina į galvą, kaip jūs visi padarėt. Jums, veteranai, aš turiu gerą patarimą, būtent — remkit mus, atvažiavim pasižiū-

rėti kaip mes žaidžiam ir pasiskaityt kaip mes veikiam.

Išgirdęs tuos pirmininko žodžius, tapau pritrenktas ir, žvelgdamas į kitus čia sėdinčius sportininkus, tikėjausi dar bent kokio užtariamo žodžio, tačiau visi, net ir tie, kurie už mane yra tik keliais metais jaunesni, tylėdami sėdėjo. Tiesa, jie nevedė, viengungiai, jiems nerūpi savo šeimoms namus įsigyti ir jie nesupranta, kodėl tie vadinami veteranai ap-leisdavo treniruotes, jų manymu, padarydami didžiausius nusikaltimus.

Staiga man perbėgo mintys per galvą manant, kad gal jie ir teisingi, kokiems galams dabar man čia lįsti, kur mane ir tokių kaip aš nebenori, nes jaigu jie taip sako, tai turi būti kokia nors prasmė. Aš ištraukiau iš švarko daugelį metų nešiotą sporto klubo ženkluką ir padėjau ant stalo, ką pamatęs vienas iš nepažįstamų jaunuolių pačiupo ir su malonumu įsisėgė sau į švarką. „Thanks“, jis man pasakė.

Neturėdamas ką daugiau daryti, išėjau į bilijardo kambarį nuotaikos pataisyti, geriau sakant — sau tinkamesnį žaidimą pasipraktikuoti...

Vyt. Karpavičius

SP. SKYRIAUS REDAKTORIAUS NUOMONĖ. Nors ir ši guma nemalonų reikalą, atrodo, yra įtraukta ir mano pavarde, tačiau aš nesiimsiu jo nagrinėti. Aš tik noriu priminti visiems vadovaujantiems sporto klubų asmenims ir ypatingai sydnėjiešiams, kad kiekvieno klubo valdybos pagrindinis tikslas yra surasti ir pritraukti pirmą vietą geras ir tikrus sportininkus pilna to žodžio prasme, o tik tada jiešioti žaidėjų, kas, turint pakankamai tikrų sportininkų, nebus sunku padaryti.

Kas liečia stalo tenisą, tai aš galiu pasakyti, jog nesikaitant pasaulinių asmenybių — „senių“ Barnos, Szabados ir kt. — mūsų žinomas žaidėjas, jau apie pusšimtį metų išgyvenęs Džindžilias, kas dar yra ne tik Lietuvos, bet ir SSSR, o taip pat ir Europos meistras. Tas pats yra su čempionais Saunoriu, Baleišiene ir kt., su kuriais lyginant mūsų buvęs ilgalaukis Kovo ir Australijos Lietuvių čempionas V. Karpavičius gali būti savo amžiumi dar tik jaunuolis.

Jei NESKAITYSI IR NEPRENUMERUOSI „MOSŲ PASTOGĖS“, NETOLIMOJE ATEITYJE IS TAVES PASIJUOKS LIETUVISKAI NEISMOKĖS TAVO VAIKAS.

PŪKINĖS KALDROS

PLUNKSNINIAI MATRACAI, PAGALVES, LOVOS SKALBINIAI, kaip įplai ir užvalkalai 63" (160 cm.) platumo, galima gauti firmoje

ROSE

38 WASHINGTON STREET, BEXLEY, N.S.W.
Rockdale stotis. Tel.: LW 1226
SKYRIUS: Flemings Corner Shop, 181 Queen St., St. Marys, N.S.W.
Mūsų atstovas Jus aplankys kiekvienu metu.
Prekės duodamos ir išsimokėjimui. Mes kalbame vokiškai.

EUROPIETIS SPECIALISTAS OPTIKAS

Pritaiko Jūsų akims ir parduoda visų rūšių akinius. Darbo valandos kasdien 9-18 val., šeštad. 9-13 val.
8th Floor, Capitol House, 109 Swanston St., Melb., C.I. (Priešais Melbourne Town Hall)
Tel. 62-2231

Melburne

STALO TENISAS

Melburno Lietuvių Sp. Klubas Varpas š.m. lapkričio 15 d. pravedė vyrų ir moterų stalo teniso turnyrą. Turnyre dalyvavo 21 asmuo: 16 vyrų ir 5 moterys. Turnyras vyko Albert Park stalo teniso stadione.

Vyrų turnyre, kaip ir buvo laukiama, pirmąją vietą iškovojo V. Sirjatiavičius, finale nugalėjęs V. Zdanavičių. V. Zdanavičius parodė gana augstos klasės žaidimą, pralaimėdamas 2-1. Zdanavičiaus kovingumas ir ypatingai stiprus Sirjatiavičiaus puolimas suteikė žiūrovams pasigėrėtiną šio turnyro finalinį žaidimą. Antrąją vietą užėmė V. Zdanavičius, trečioji atiteko Spranaičiui.

Tenka pastebėti, kad J. Kuncaitis, kuris anksčiau pasirodė kaip vienas iš geresniųjų žaidėjų, šiame turnyre turėjo pasitenkinti penktąją vietą. Taip pat buvo daugiau laukiama iš J. Ablonskio, azėmusio ketvirtąją vietą.

Laimėtojai V. Sirjatiavičiui buvo įteikta vertinga dovana — lietuviškų knygų kompleksas.

Moterų turnyro laimėtoja A. Lazutkaitė. Nors tik penkios moterys dalyvavo turnyre, bet A. Lazutkaitė reikėjo sunkiai kovoti laimint šį turnyrą. A. Lazutkaitės žaidimo lygis pamažu gerėja ir, įdėjus daugiau darbo, būtų galimi pasiekti neblogų rezultatų.

Antrąją vietą iškovojo V. Balionienė, laimėjusi prieš Zdanavičienę. Iš jaunesniųjų žaidėjų nūnėtina Grigaitytė, kuri tik šiais metais pradėjo žaisti. Atrodo, kad šis sportas jai palankus ir po metų kitų galima laukti gerų rezultatų. A. Lazutkaitė — pirmos vietos laimėtoja — buvo įteikta dovana — lietuviška knyga.

V. Baltutis

Sydnejuje

VAŽIUOJANČIŲ I ADELAIDĖ SUSIRINKIMAS

Gruodžio 13 d. (sekmadienį) Kovo Valdyba šaukia visų važiuojančių į šį metų Jubiliejinę Sporto Šventę Adelaidėje susirinkimą kuris įvyks 2 val. p.p. Sydnejuje Lietuvių Namuose Redferne.

Visiems važiuojantiems sportininkams dalyvavimas yra būtinas, nes čia bus suteikiamos visos informacijos.

Adelaidėje

VYTIS MERGAICIŲ I — SOUTH

Pirmose vasaros turnyro varžybose mūsų merginos pasirodė labai gerai ir porą sykių įveikė čempionų vardą turėjusią komandą. Gerai buvo nuimėjami kamuoliai ir žaista kovingai ir veržliai. Šiuo sykiu kaip gera žaidėja ypač išsiskyrė O. Kelertaitė. Ji turėtų apvaldyti geriau driblingą ir tada sudarys daug galvos skausmo prieš gynybos. Taškai: O. Kelertaitė 17, Kitiene 7, M. Kelertaitė, Pečiulytė ir Prima po 4, Ludbaras 2 ir Ignatavičienė 1.

VYTIS MERGAICIŲ II — OLYMPIANS 62-39 (40-22)

Jaunių komanda dar sykį parodė, kaip reikia mėti, nors ginti dažnai pamiršdavo. Priešininkės nebuvo visiškai silpnos ir kietai

priešinosi, vis dėlto mūsų puolėjų tikslūs mėtymai ir greiti kamuolio perdavimai žlugdė visas priešininkų pastangas. Protarplais pasireiškė puolėjų „solo“, ką reikėtų stengtis pamiršti. Mėtymų iš šios komandos galėtų pasimokinti ir vyresnės komandos. Taškai: D. Radzevičiūtė 28, Andriusytė 24, L. Radzevičiūtė 10.

VYTIS I — STURT 46-42 (22-12)

Pirmasis rungtynių puslaikis buvo žaistas pakenčiamai, antras puslaikis labai prastai. Nepajėgta buvo uždegti dviejų priešų žaidėjų. Prie blogo žaidimo labai daug prisidėjo ir labai netikęs, vienšališkas (mūsų nenaudai) teisingavimas. Mūsų žaidėjai naudoja per daug bereikalingo driblingo ir per daug susigrūda po krepšiu. Taškai: Lapšys 22, Gumbys 12, Urmonas su Alkevičium po 4 ir M. Statnickas su Visockiu po 2.

VYTIS II — SOUTH 25-31 (4-12)

Šį sykį būta netoli laimėjimo, bet, stipriai prakišus pirmą puslaikį, sunku buvo atsigrębti, nors antras puslaikis buvo žaistas neblogai. Trūksta veržlumo ir gerų mėtymų. Taškai: Gudelis 13, Šemetas 4, Ramonaitis 3, Rakauskas su Kalibatu po 2 ir Kitas 1.

VYTIS III — PLYMTON

REBELS 40-41 (21-14)
Kad ir patirtas pralaimėjimas, vis dėlto rungtynės buvo gražios ir gerai sukovotos. Pralaimėta daugiausia neturint pamainų puolėjams. Esant karštam orui, ant rame puslaikyje buvo jaučiamas mūsų puolėjų pavargimas ir dėl to susilpnėjęs gynybas. Svarbiausios klaidos būtų — blogos pasuotės ir blogas baudų mėtymas. Taškai: Zabolovskis 14, Daugailis su Ružinsku po 12 ir Stankevičius 2.

VYTIS MERGAICIŲ I — TORRENS 22-55 (10-17)

Mergaičių pirmoji komanda patyrė skaudų pralaimėjimą. Čia, gal būt, kaltas trenerio nebuvimas antrame puslaikyje. Pirmasis puslaikis žaistas nevisai blogai, ant rame puslaikyje visai silpnai. Nebuvo įmanoma uždegti už šią komandą žaidžius aukštaūgis Pietų Australijos rinktinės centras. Nors prieš šią žaidėją vaistų kaip ir nėra, vis dėlto, reikalinga stengtis neprileisti jos po krepšiu, kur ji nuima visus kamuolius ir gali kartoti metimus, kiek jai patinka. Saugojant šią žaidėją iš arti ir neatleidžiant, tiesiog blokuojant galima šiek tiek aptramdyti. Taškai: O. ir M. Kelertaitės po 8, Pečiulytė 4 ir Prima 2. Tarp kitko šį sykį komanda nebuvo pilno sąstato, kas taip pat neįėjo į naudą.

VYTIS MERGAICIŲ II — POSTAL 51 — 28 (18-16)

Antroji mergaičių komanda eina ir toliau be pralaimėjimų. Pradėta rungtynės prastokai ir tik antrame puslaikyje įteita į savo formą ir parodyta tikrai gražus žaidimas. Gynėjos — Šulcaite,

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Pigiai — Gerai — Greitai!

N. Butkūnas, 9 Cowper st., St. Kilda, Vic. Tel.: XJ 4671

A. Klimaitis, 313 Bulwar st., Perth, W.A. Tel.: 282315.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

IVAIRŲ SAMPROTAVIMAI DĖL VAISTŲ

Gydytojų suvažiavime Sniečkus nepalankiai atsiliepė apie pastangas parsisiusdinti vaistų iš užsienio. Bet jis lyg ir bandė pasakyti, kad sovietiniai vaistai esą geresni už užsienio, tik dėl to esą neverta anų ieškoti.

Tikrumoje to skersakiamio užsienio vaistus priežastis kita. Žmonės per daug vaikosi užsienio vaistų ir tuo regimai rodo, kad jiems partijos gyrimai ir net sputnikai nieko nereikia: vistiek jie tebemano, kad užsienio geresnių dalykų pagamina... Antra, didelis užsienio vaistų trafiką liudija, kad vietinių vaistų nepalanka. Trečia, užsienio vaistai tampa spekuliacijos objektu, o spekuliacija ardo „planingą ūkį“.

Todėl jau nuo liepos 1 dienos Lietuvos gydytojams buvo uždrausta rašyti receptus užsienio vaistams. Vaistų iš užsienio galima gauti ir be receptų. Tik, jeigu jie siunčiami paštu (paprastai, ar oro paštu), tai be recepto yra kiek didesnis maitas. (Per agentūras siunčiamuose siuntiniuose maitas gali būti siuntyto sumokėtas, tada ten nereikia nei recepto, nei maito). Lietuvoje kraštas mano, kad to uždraudimo esanti ir dar viena priežastis — rusų pavydas. Mat, rusai, net ir Lietuvoje gyvenantieji, iš užsienio nei vaistų nei šiaip jau ko negauna, ir jie negali atsistebėti, kad lietuviai daug ir beveik gauna.

Maždaug tuo pačiu metu, kai Lietuvoje uždraudė receptus užsienio vaistams rašyti, čia Bal-fas pasiskelbė nebesiuntinsias vaistų be receptų. Kaikam atrodė,

Baškutė ir Kapociūnaitė — žaidė gerai, nors metimų ir nepadare. Reikėtų išdrąsinti ir turint progą mėti iš tolo. Šios komandos karingosios puolėjos, gavę kamuolį iš gynybos, dažniausia pelnė taškų. Puolėjos turėtų gražinti kamuolį gynybos, kada yra uždegtos ir neturi progos prasiveržti. Gera šios komandos ypatybė — tai mažas driblingo naudojimas ir mirtini mėtymai. Kamuolio perdavimai turėtų būti tikslesni ir staigesni. Taškai: Andriusytė 25, D. Radzevičiūtė 19 ir L. Radzevičiūtė 7.

B.N.

NEPASISEKĖ

Anglijoje, Manchesterio miesto lietuvių sporto klubo Kovo krepšininkai žaidė krepšinio rungtynes su Manchesterio YMCA rink-tine, kuri yra Anglijos meistris ir Europos YMCA laimėtojas. Po atkaklios kovos laimėjo angliai 66:52 (28:22) taškų santykiu.

DANE'S PHARMACY

K.E. DANE, Ph. C., M.P.S.

Kalėdų dovanos, visų rūšių vaistai, vaistai iš Europos, vokiška kosmetika Mouson. Kalbama lietuviškai.

THE ARCADE, JOHN STREET
Phone UB 4218 CABRAMATTA

NERIZIKUOKITE! CALTEX STAR SERVICE STATION

Pilnas specialus mašinų tepimas, kurį atlieku asmeniškai arba tatai daro specialiai paruoštas personalas tiesioginėje mano priežiūroje.

Tepimą atlieku visą šeštadienį, sekmadienį ir kiekvieną vakarą iki 8 val.

Laike tepimo Jūsų automobilis būna pagrindinai patikrintas. Padangas ir baterijas galite gauti išsimokėjimui.

Kreipkitės pas lietuvių draugą savininką
G. ALLOTTA, tel. UB 2173, Hume Highway ir Cabramatta Rd., gatvių sankryžoje.

BALTIC STORES LTD.

421 Hackney Road
LONDON, E. 2. ENGLAND.

SIUNTINIŲ SIUNTIMAS I VISUS EUROPOS KRASTUS

MEDIAGOS: Angliškos gamybos geriausios vilnonės, pusvilnonės, rajoninės ir gabardino medžiagos. Crombie velūro ir molo medžiagos paltams. Vilnonės ir kitokių rūšių medžiagos suknelėms. Vokiškos impilinės medžiagos.

Kainoraščiai ir medžiagų pavyzdžiai pasiunčiami pareikalavus. Mes siunčiame taip pat ir vaistus. Siųskite mums savo receptus.

VISŲ RŪŠIŲ GATAVI RŪBAI PAGAL PAGEIDAVIMĄ.

Avalynė, batai su kailio pamušalu, oda, antklodės, paklodės, skaros, skustuvalai, stiklo rėžtukai ir kt.

PIGIAUSIA!

GREIČIAUSIA!

GERIAUSIA!

MŪSŲ PASTOGĖ

SYDNĖJUS

PADEKA

Poniai E. Laurinaitienė už tikrai didelę paslaugą — atliktą kruopštų darbą rašomąja mašinėle — nuosirdžiai dėkoja.

ALB-nės Krašto Valdyba

PADEKA

Viesiems bičiuliams ir pažįstamiems, kurie mus spaudoje, laiškais ir asmeniškai užjautė dėl tragiškos mūsų mylimo ir vienatinio sūnaus Liutavero netikėtos mirties, reiškiamo nuosirdžiausią padėką.

V. ir I. Januškevičiai

Skaitlingas Kariuomenės minėjimas

Sydnėjaus lietuviai kasmet lapkričio 23, Lietuvos kariuomenės įsikūrimo dieną, renkasi šiai šventei atžymėti ir pagerbti žuvusiųjų už Lietuvos laisvę.

Šiais metais Sydnėje šis minėjimas buvo suroštas Bankstowno Liet. Namuose jungtinėmis Karių Savanorių Sąjungos ir Ats. Karių Sąj. "Ramovė" jėgomis.

Nors diena pasitaikė itin karšta ir išvakarėse jau buvo šioje salėje ypač skaitlingas pobūvis — Bankstowno Liet. Namų krikštas, tačiau ir į kariuomenės minėjimą susirinko apie 150 tautiečių.

Minėjimą jautriu žodžiu pradėjo sav. kūrėjas Juozas Kapočius, apibūdinamas šios dienos reikšmę ir prasmę.

Giliai išsamią paskaitą skaitė aktyvus ramovėnų veikėjas J.A. Skirka. Paskaitos susirinkusieji klausėsi su giliu dėmesiu, nes joje buvo peržvelgta visa Lietuvos karių istorija ir iškelta tokių lietuviškojo heroizmo akimirkų, kurios ne vienam išspaudė ašarą gailą...

Garbės prezidiuman buvo sukviešti: Krašto Valdybos pirm. inž. Iz. Jonaitis, Sydnėjaus liet. kapelionas kun. P. Butkus, Karių — Savanorių S-gos pirm. ats. pulk. V. Šliogeris, Bankstowno Namų Valdybos pirm. B. Stašionis ir visų trijų Sydnėjaus apylinkių pirmininkai.

Meninėje dalyje žiūrovai matė jaudinančią Lietuvos pavergimo inscenizaciją, kurią atliko Camperdowno mokyklos mokiniai, vadovaujant tos mokyklos vedėjai p. Savickienei.

Paskaitos pabaigoje buvo minutas atsisotijimo pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės ir po oficialios minėjimo dalies sugiedotas Tautos Himnas.

Po to vyko pobūvis prie užkandžių ir alaus stiklo, dalijantis dienos ir minėjimo įspūdžiais.

A. Augius

"ŠVIESOS" PARENGIMAS

Pranešame Sydnėjaus "šviesos" skyriaus narius, kad didėlei daliai narių žadant tuo metu išvažiuoti iš Sydnėjaus, "šviesos" Naujų Metų sutikimas nebus rengiamas. Šį tradicinį rengimą pakeisti ir duoti progos nariams pasikeisti šventiniais linkėjimais bus ruošiamas vad. "Kalėdinis pobūvis", kuris įvyks penktadienį, gruodžio 18 d. Milsons Point salėje (12-14 Ennis Rd., Kirribilli). Pobūvio pradžia 8 val. vak.

Kviečiame visus narius ir jų svečius šio pobūvyje dalyvauti.

Valdyba

PADEKA

Mieloms p.p. — Simniskienei, Sarkauskienei ir Simanavičienei; p-lei I. Vilnonytei; p.p. — V. Dantai, Grosui, Stravinskiui, S. Kapočui, Bačului, Kaminskiui, P. Aleknai ir V. Narbutui (parėmusiam auka), o taip pat ir visiems mieliems tautiečiams, apsilankiusiems "Dainos" choro ruoštame koncerte — balijuje, — nuosirdžiausiai dėkojame.

"Dainos" choro vardu choro seniūnas

KALEDINĖ IŠPAŽINTIS

Kalėdinė išpažintis Sydnėjaus lietuviams Camperdowne gruodžio mėn. 19 ir 20 d.d. Šias abi dienas išpažintį klausyti pakviestas ir svečias kunigas — Tėvas Gaidelis. S.J.

Gruodžio 19 d. — šeštadienį — išpažintys Camperdowne nuo 5 iki 7 val. vak., o jei reikės ir ilgiau, kol visi bus išklausyti.

Gruodžio 20 d. — sekmadienį — išpažintys Camperdowne nuo 5 val. ryto iki lietuviškų pamaldų (12 val.), laike kurių bus kun. Svečio pamokslas ir bendra visų Komunija (3 val. prieš tai nevalgius).

Gruodžio 20 d. nuo 4 val. po pietų išpažintys. Wollongongo lietuviams — W. Katedroj, 5 val. p.p. svečio kun. — laikomos pamaldos, pamokslas ir bendra Komunija. Po pamaldų eglutė vaikams parapijos salėje.

Maloniai prašau visų tikinčiųjų paskirti bent keletą valandų ir sielos reikalams bei prieškalėdiniam susikaupimui, o ypač šia proga atlikti išpažintį ir priimti šv. Komuniją, nes be Kristaus — nėra Kalėdų, kaip sako šv. Augustinas. Kas iš to, jei Kristus ir tūkstančius kartų užgimtų žemėje, jei jis ne karto nebūtų užgimęs Tavo širdyje.

K.P.B.

PAMALDOS

Gruodžio 13 d. Cabramattos lietuviams pamaldos Mt. Pritchard bažn. 9 val. 45 min.

Gruodžio 13 d. Camperdown'o sekmadienio mokyklos užbaigimo pamaldos 12 val. ir mėnesinė bendra vaikų Komunija.

Išpažintys nuo 11,30 val. prieš pamaldas. Po pamaldų parapijos salėje vaikų mininė programa ir Kalėdų eglutė, kurioje kviečiami visi dalyvauti, tik prašoma iš anksto užsirašyti.

Gruodžio 20 d. pamaldos Bankstowne St. Brendan's bažn. 10 val. 45 min. Šeštadienio vakare (6 val.) nebus Bankstowne klausoma išpažintį, nes išpažintys visiems Camperdowne nuo 5 val. po pietų.

K.P.B.

SUSIORGANIZAVO SYDNĖJAUS VERSLININKAI

Pereitą sekmadienį Sydnėjaus lietuvių Namuose susirinko gražus būrys lietuvių verslininkų. Daugumas iš jų prekybininkai, turintieji krautuves, tačiau atsilankė ir keli gamintojai — pramoninkai.

Pakilioj nuotaikoj, su rimtu atsidavimu pribrendusiam reikalui susiorganizuoti į stiprų vienetą, naujieji verslininkai išrinko organizacinę valdybą iš trijų asmenų (Saudargas, Pačėsa ir Simniskis), kad ji paruoštų įstatus ir sušauktų sekančią susirinkimą.

Šiame susirinkime dalyvavo ir vienas senosios kartos emigrantų p. Lipčius, atvykęs į Australiją 1930-tais m. ir turįs savo krautuvę priešais Sydn. Lietuvių Namus Redferne.

Viena iš pagrindinių idėjų, iškeltų susirinkime — suorganizavimas savo banko — sukelė visų dalyvaujančių didelį susidomėjimą ir aktyvų parėmimą. Tačiau numatant įstatymines kliūtis banko steigimui su mažu kapitalu, diskusijose plačiai pasisakyta už steigimą Finance Company, kuri atliktų daugelį banko funkcijų. Čia lietuvių galėtų laikyti savo santaupas, gaudami kelis kartus didesnius nuosimėjus, negu gaunama bankuose, o taip pat gauti ir reikalingas paskolas.

Sus-mo nutarta suregistruoti visus Sydnėjaus lietuvių verslininkus, kurių skaičius jau yra gana didelis. Visi verslininkai kviečiami registruotis pas p. St. Pačėsą, 113 Arundel St., Forest Lodge, Telef. MW 2223.

rt.

BENDROS KŪČIOS

A.L.B. Sydnėjaus Apylinkės Valdyba ir Lietuvių Namų Taryba rengia Sydnėjaus Lietuvių Namuose Redferne bendras

K Ū Č I A S.

Norintieji dalyvauti, prašomi užsirašyti pas Namų budėtoją. Nedidelis mokestis, o negalintieji jo sumokėti galės dalyvauti ir veltui.

Pradžią punktualiai 7 v.v. Smulkesnė informacija bus sekančiame "M.P." numeryje.

A.L.B. Sydnėjaus Apyl. Valdyba ir Sydnėjaus Liet. Namų Taryba

CANBERRA

PASISEKĖS ŠALPOS VAKARAS

Š.m. lapkričio 27 d. Canberros Apyl. Valdyba ir Soc. Globos Moterų Sekcija surengė malonų ir pavykusių pasilinksminimą.

Gera organizacinė pobūvio tvarka ir neįkainojamas piniginis dalyvių nuteikė gerai, kurie plačiai ir laisvanoriškai atidarė savas kišenes, kad sušlęptų vargan patekusius tautiečius.

Ta pačia proga Canberros liet. studentai surengė loteriją, surinkdami keletą svarų artėjančiam studentų suvažiavimui finansuoti.

"ŠVIESOS" PARENGIMAS

Lapkričio 28 d. Canberros "šviesos" skyrius eiliniame savo parengime p.p. Butavičių svetainėje su dideliu idomumu išklaušė savanorių-kūrėjų K. Labučio atsiminimų nuotrupas. Prelegentas vaizdžiai papasakojo visą eilę nepriklausomybės kovų epizodų, kurie iki šio dar niekieno nebuvo skelbti spaudoje.

Šia pačia proga buvo paminėta ir 41 metų Lietuvos kariuomenės sukaktis ir pagerbti žuvusieji bei dabar mirštantieji už Lietuvos laisvę.

P.

NEWCASTELIS

PAMINEJO KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Šių metų lapkričio 28 dieną Anzad House, Hamiltone, newcastliečiai minėjo Lietuvos Kariuomenės šventę. Tarp gausaus vietinių lietuvių būrio matėsi nemažai svetimauciu veidų ir daug svečių iš Sydnėjaus.

Minėjimą atidarė valdybos pirmininkas P. Bruzga, kuris paprašė sugiedoti Tautos Himną. Po Himno, Krašto Valdybos narys p. Stošius savo trumpoje kalboje paabrėžė kariuomenės reikšmę mūsų tautos gyvenime ir palinkėjo būti vieningiems ir rįžtingiems tautinio ugdymo darbe.

Minėjimui pritaikintą paskaitą skaitė kap. A. Šernas, kuris su-

Visus Melbourne Lietuvius

kviečiame į Linksmą NAUJŲ METŲ Sutikimo

BALIŲ

kurią įvyks BRIGHTON Town Hall, gruodžio 31 d.

8 val. vak. ir tęsis iki 2 val. ryto.

Bilietai po 18/-, užsisakyti pas V. Žiogą — FF 2355

Apyl. Valdyba

ADELAIDĖS APYLINKĖS VALDYBA

š.m. gruodžio mėn. 31 d.

CENTENNIAL HALL, WAYVILLE RENGIA TRADICINĮ

NAUJŲ METŲ

SUTIKIMO BALIŲ

Gros sustiprintas p. Domeikos orkestras,

veiks Moterų Sekcijos bufetas.

Pradžią 8 val. v.

Bilietai gaunami pas Valdybos narius ir platintojus.

Adelaidės Apyl. Valdyba

grąžino mus praeitį ir nušvietė mūsų garbingų kariuomenės pulkų darbą, jų kovų žygius. Taip pat priminė mums pirmuosius didvyrius karius, garbingai žuvusius ginant Lietuvos laisvę. Paskaitai pasibaigus, pirmininkui P. Bruzgai prašant, mūsų žuvusieji kariai ir partizanai buvo pagerbti atsisotijimu ir tylos minute.

Po to buvo meninė dalis, kuri pagal eilę buvo pravesta sekančiais: 1. V. Lorencas dainavo: "Kur bakūzė samanota" ir "Sugrižk atgal." Akompanavo muz. V. Carroll. 2. — V. Carroll pianinu išpildė Šopeno Valsą. 3. — Sydnėjaus oktetas, vadovaujamas A. Plūko, sudainavo "Oi neverk motinėle ir "Lietuvos Kareivėliai". Pranešinėjo D. Bajalytė.

Be to, šokių pertraukos metu minėtas oktetas padainavo dar Dainužė mano, Miegok Angeleli, Kaip Sapnas ir Mergyte, jaunoji. Oktete dainavo p.p. V. Lašaitis, E. Lašaitis, V. Istasiūnaitis, J. Stasiūnaitis, B. Sarkauskas, A. Kramilius ir A. Alčiauskas. Dirigavo A. Plūkas, okteto vadovas.

Reikia pažymėti, kad minėtas oktetas Newcastelyje svečiavosi pirmą kartą ir publikos buvo labai šiltai sutiktas. Dainų parinkimas ir jų išpildymas buvo puikus ir palydimas triukšmingų "katųčių".

Po oficialios dalies buvo šokiai, kurių metu svečiai dainininkai Apylinkės valdybos buvo pavaisinti alučiu ir užkandžiais.

Baltrus Drožė

BANKSTOWNAS

LITUANISTŲ POBOVIS

PASILINKSMINIMAS

Š.m. lapkričio 27 d. Bankstowno Liet. Namuose vyko Sydnėjaus Liet. Lituanistinių Kursų auklėtinų pobūvis pasilinksminimas.

Nors šiuo metu universitetuose ir aukštesniose mokyklose yra egzaminai ir pats pobūvis buvo rengtas penktadienį, tačiau tenka pasidžiaugti, kad kursantų jame dalyvavo apie 30, o jų tėvų ir kitų, kursams remiančių, tautiečių daugiau nei dvigubai.

Pobūviui vadovavo vyresniojo kurso klausytojas, o jaunesnio dėstytojas T. Rotcas, kuris savo pradinę kalbą pasidžiaugė, kad ir trumpu laiku buvę visdėlio paruošta ir šiek — tiek meninės programos.

Kursų vadovas Jz. Ramanaukas plačiai ir išsamią nušvietė pirmųjų mokslo metų džiaugsmus bei rūpesčius, reikšdamas viltį, kad kiti metai žymiai sustiprins kursantų lituanistinį išsilavinimą ir išsiauklėją. "Mūsų Pastogės" redaktorius, kuris taip pat dėsto vyresniajame kurse, kvietė kursantus rašyti į kas mėnesį "M.P." pasirodantį "Jaunimo Kvieslio" skyrių, kurį jau visa eilė metų prirašą vieni Melbourne lituanistinių kursų auklėtiniai.

Iš kursantų pirmuoju žodį tarė stud. R. Cibulskis tema: Ar mums reikalinga lietuvių kalba? Mokslininkų tartais pavyzdžiais išryškines lietuvių kalbos senumą ir

grožį, jis kvietė jaunimą stropiau ir atydziau mokytis savo tėvų kalbos.

Meninėj daly jaunojo kurso auklėtinė Ina Janušauskaitė tikrai puikiai ir meniškai paskaitė L. Dovydeno "Rapsiuko jaunosios dienos". Toliau sėkmingai skaitė Vyt. Tamulaičio "Petriuko elementorių" Genutė Dambrauskaitė ir V. Ramono "Pamokos" Romas Šatkauskas. Paties sukurtą "Laišką seseriai" skaitė R. Kazlauskas, o "Laišką močiutei" — Jonas Penkaitis.

Klausantieji stebėjosi puikia jaunųjų lietuviška tarsena ir geru skaitymu, kas itin krito į širdis todėl, kai jau nepaslapstis, jog gana daug mūsų jaunuolių, kurių tėvai neleidžia į lietuviškąsias mokyklas ar lituanistinius kursus, ir su tėvais kalba greičiau ne lietuviškai, o gal daugiau "kinietiška".

Pobūvio linksmojoj pusėj, vaisinantis tėvų ir mokytojų atneštais sumuštiniais ir vaisvandeniiais, buvo smagiai pasiškota ir išskirstyta, pagedaujant daugiau panašaus pobūdžio pasilinksminimų.

M.P.I.

PRANEŠIMAS

B.L.N. salė "Dainava" suspėjo išpopuliarėti ne tik lietuvių organizacijų, bet ir kitataučių tarpe. Pavyzdžiui, olandų bendruomenė šiuo metu užsisakius 1960 m. 5 kartus. Šiuo metu škotų bendruomenė laukia atsakymo į prašymą išnuomoti salę 12-kai kartų 1960 m. laikotarpyje.

Savime suprantama, Namų Valdyba nori, kad pirmoje eilėje būtų patenkintos lietuvių organizacijų, o kas liks nuo jų, — išnuomoti ir kitataučiams.

Namų Valdyba šiuo kreipiasi į

Sydnėje veikiančias lietuvių organizacijas, prašydama paskubėti "Dainavos" salę užsisakyti 1960 metams. Prašome nedelsti, nes esame tikri, kad salė bus labai dažnai užimta ir pavėlavę užsisakyti negalės jos gauti.

Salės pasinaudojimo reikalu prašome kreiptis: B. Stašionis, 11 Berala St., Berala, N.S.W. Telef. YX 9062

PADEKA KRIKŠTO TĖVAMS

Mieliems Krikšto Tėvams, aukojusiems "Dainavai" Krikšto praga: Povilui Balkui — £ 250, Jonui Kelertui — £ 75, Jurgiui Petniūnui — £ 20., dėkojame.

Didžiausiu dėkingumu "Dainava" visada prisimins Jūsų gausias dovanas, o šiuo metu tarku nuoširdų aciu. "Dainava"

PADEKA

Bankstowno Liet. Namų V-ba reiskia nuoširdžiausią padėką už nuoširdžią talką į bendradarbiavimą, ruošiant "Dainavos" krikštynas p.p. Aleknai (jun.) ir Sankauskui už garsiakalbių įrenginio darbą; p.p. Dryžienei, Mauragienei, Paškauskienei, Pūkienei, Šimborienei, Svedienei, Zakarevičienei ir kitoms už maisto paruošimą, pyragus, gėles, indus ir staltes; b-vei "Maistas" už paaukotus mėsos produktus; A. Makarui už bufeto priežiūrą; "Rozų" oktetui ir p-lei E. Kymantitei už meninės programos išpildymą; A. Plūkui ir E. Dryžai už krikšto aktų meniską paruošimą ir foto nuotraukas; J. Jencui ir St. Šatkauskui už transporto priemones; Povilui Balkui už pianino paskolinimą; p.p. Belkienei, Kazlauskienei ir Šatkauskienei už rūpestį ir triūsą po krikštynų.

SIŪLO:

GERIAUSIAS ELEKTROS REIKMENŲ PREKES.

Galima išsirinkti šaldytuvą iš 11 moderniausių modelių.

KAINA — PIGIAUSIA PRADĖDANT NUO 119 GNS. 6 TELEVI-ZIJOS APARATŲ MODELIAI NUO 169 GNS.

Lengvos išsimokėjimo sąlygos ir saviems tautiečiams žymi nuolaida. Pristatome visur neapmokamai.

KREIPTIS:

JONAS ELECTRICS

146 Catharine Str., Leichhardt, Sydney

TEL. LM 2570 (bet kuriuo laiku)

T A Z A B Lietuvių Skyrius

GREITAI IR SAŽININGAI PASIUNCIA SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.

Siuntinys pasiekia adresatą per 5 — 6 savaites.

Dėl smulkesnių informacijų, kainoraščio ir pavyzdžių galite kreiptis pas mūsų atstovą Australijoje

M. PETRONI,

152 LIVERPOOL RD., ENFIELD, SYDNEY. Tel.: UJ 5727

Kreiptis kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Šeštadieniais nuo 9 — 1. Kitu laiku — susitarus.

NUOSAVUS NAMUS,

imokėjus mažą depozitą,

GREITAI, TVARKINGAI

IR GRAZIAI

PASTATO JUMS

M. LUCAS & CO.

REGISTRUOTI STATYBININKAI IR KONTRAKTORIAI

107 MACQUARIE STR., PARRAMATTA, N.S.W.

PARUOSIAME PLANUS IR SPECIFIKACIJAS.

IŠRŪPINAME PASKOLAS.

Skambinti tel.: WJ 2272 iki 9 val. ryto ir po 6 val. vakaro.

Printed by Mintis Pty. Ltd., Fredbert St., Leichhardt, Sydney, Tel.: WB 1758), for the Publisher Australian — Lithuanian Community, P.O. Box 4558, G.P.O., Sydney, N.S.W.